

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΤΗΣ ΕΥΓΕΝΕΙΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΟΓΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΛΕΩΝΙΔΟΥ Χ. ΖΩΗ

ΕΤΟΣ Β΄.

15 ΑΠΡΙΑΙΟΥ 1894

ΑΡΙΘ. 40

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀγγέλου Α. Ἀντωνέλλου· Ἡ Σταύρωσις τοῦ Κυρίου
ουῆμων Ἰησοῦ Χριστοῦ—Γεωργίου Τερτσέτη Ὀνειρον
τοῦ Φώτου.—Δ. Α. Στ. Κραυγὴ ὑπὲρ τῆς σταφί-
δος.—Π. Μ. Ἀλεξάνδρου Μαντζώνη· Ἡ Ἀνάστασις·
—Κ. Τριανταφύλλη· Ἑλληνικὸν Τὸ Πνεῦμα ἀναμέσον
τῶν αἰώνων (ποίησις)—Εἰδήσεις

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ

ΕΥΡΕΘΙΣ Θ. «ΦΩΣΚΟΛΟΣ» Σ. ΚΑΥΟΚΕΦΑΛΟΥ

1894.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

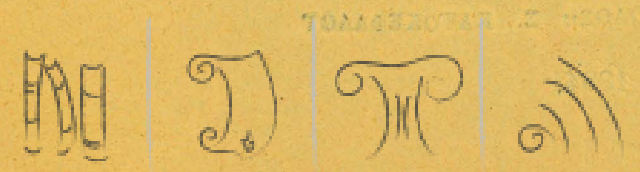

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΔΕΚΑΗ ΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΕΤΟΣ Β'.

15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1894

ΦΥΛΑ. Μ'.

Η ΣΤΑΥΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἣ ἐμὴ ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. Μείζονα ταύτης ἀγάπης οὐδεὶς ἔχει ἵνα τίς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. Αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλῆκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθοι. Ἐξῆλθοι παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον. πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον, καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα.»

(Εὐαγγ. Ἰωάννου Κεφ. ΙΕ' 12—13. Κεφ. ιστ' 27—28.)

ΕΝ τῷ σταδίῳ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου ὑπάρχουσι στιγμαὶ, ὧ-
ραι, ἡμέραι, καθ' ἃς καταβάλλεται ὅλον τὸ θάρρος ἡμῶν
καὶ ἀνατρέπονται ἅπαναι αἱ ἡμέτεραι ἐλπίδες, καθ' ἃς ὁ θά-
νατος καταρρίπτει καὶ ἀποθέτει ἡμᾶς ὑπὸ τὴν ψυχρὴν τοῦ
τάφου πλάκα. Ἐνῶ δὲ ἀνὰ ἑκατοστύας καὶ χιλιάδας ἀριθ-
μοῦνται κατ' ἐκάστην τὰ θύματα τοῦ βροτολογίου τούτου
δαίμονος, ἐνῶ ὁλόκληρος κόσμος καθ' ἐκάστην καταβαίνει τὴν
κλίμακα τοῦ τάφου, ἐνῶ τὸ μελανὸν τοῦ Χέρωνος ἀκάτιον
ἐν τῇ ὑποχθονίῳ καὶ ζοφερᾷ αὐτοῦ πορείᾳ συμπαρασύρει ὅ,τι
ὑψηλόν, ὅ,τι ἐξοχόν, ὅ,τι μέγα δύναται νὰ περιέχῃ ὁ κόσμος,
καὶ ἐφ' ᾧ δύναται νὰ καυχᾶται ἡ ἀνθρωπότης, — ἡ Γῆ οὐ-
δὲν ἦτον μένει ἀπαθὴς καὶ ψυχρὸς θεατὴς τῶν ἀδιαλείπτ-
των τούτων συμφορῶν, ἐξακολουθεῖ ἐνέτως καὶ ἀπροσκόπτως
τὴν πορείαν τῆς, ὡς εἰ οὐδὲν εἶχε συμβῆ, ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη,
ὅλοι ἐν γένει οἱ οὐράνιοι κόσμοι οὐδαμῶς παρεκτρέπονται τῆς
ὑπὸ τοῦ Δημιουργοῦ τεταθείσης τροχίᾳ. Καὶ ὅμως, ἄνθρωπος
πτωχὸς ἄγνωστος τέως, ἀποθνήσκει ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ θάνα-
τον Σταυρικόν, καὶ ἡ Γῆ σείσεται, ὁ ἥλιος σκοτίζεται, σύμπα-
σα ἡ φύσις, ὅλη ἡ ἄψυχος κτίσις, ὁλόκληρος τέλος ἡ Δη-
μιουργία συνταράσσεται! — Τίς ἄρά γε ἦτο ὁ ἄνθρωπος οὗτος;
Ὅποια ἡ αἰτία τοῦ θανάτου αὐτοῦ τοῦ συνεπενεγκόντος τὴν
πένθημον ταύτην τοῦ Σύμπαντος ἀναστάτῳσιν;

Ἐσταυρωτο ὁ εὐγενὴς καὶ γενναῖος ἰδρυτὴς τῆς νέας Χρισ-
τιανικῆς πολιτείας, ἀπέθνησκε καταδικασθεὶς ὡς ἀνατροπὴς
τῶν ἱερῶν καθεστώτων ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταβὰς Σωτὴρ τοῦ Κόσ-
μου, ὁ ἀπελευθερωτὴς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, αὐτὸς ὁ ἐνσάρ-
κος Θεός. Ἀλλ' ἡ καταδίκη του ἦτο ἡ ἀποθέσις αὐτοῦ. Ὁ
θάνατος δὲ ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ τὸν
ἀθάνατον. Ὁ θάνατος ἠδύνατο κρατῆσαι αὐτόν καὶ τριήμερος
ἀνέστη. Ἡ ἀναστασις του ἦτο ὁ θρίαμβός τῆς ὑπὲρ τοῦ ἀν-
θρώπου θυσίας του, ἡ ἐπαγγελία καὶ καὶ χάρις τῆς διδασ-
καλίας του.

Μόνη ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ εἶναι ἀληθῶς θεία. Καὶ ἂν
δὲν ἐνισχύετο ὑπὸ θαυμάτων, καὶ ἂν δὲν ἐσφοραγίζετο διὰ τοῦ
τιμίου αἵματος τοῦ Διδασκάλου, ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ αὐ-
τὴ καθ' ἑαυτὴν ἀποτελεῖ θαῦμα, ἐστὶν ἥλιος ἀνατέλλων ἐν
τῇ σκοτίᾳ πάσης ψυχῆς, ἐστὶν οὐράνιος κλίμαξ τοῦ πνευμα-
τικοῦ κόσμου. Ἀνθρώποι δὲν ἠδύναντο νὰ ἐφεύρωσιν αὐτήν·
ὁ δὲ ἀποκαλύψας αὐτὴν βεβαίως εἰσέδυσεν εἰς τὰς ἀπορρήτους
τάξεις τῆς ἀπείρου Δημιουργίας καὶ διεγίνωσκε τὸ σύνολον
τῶν νόμων τῆς φύσεως καὶ ἐγνώριζε τὴν δύναμιν καὶ τὴν
ἀποστολὴν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καὶ τῶν σαρκικῶν πα-
θῶν τὴν ἰσχὺν καὶ τὰς στερεὰς βάσεις πάσης κοινωνίας ἀν-
θρώπων, καὶ τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς κτῆσιν καὶ διατήρησιν
τῆς ψυχικῆς γαλήνης. Ἀλλὰ καὶ ἀκριβῆ ἀναμνηρίστω: αὐτὸς
εἶχε γνῶσιν τῶν λογισμῶν τοῦ πολυπύρου καὶ τοφοῦ ἄνδρος
καὶ τῆς ἀσθενοῦς νοήσεως τοῦ ἀκάκου παιδός, ὥστε εἰς ἀμ-
φοτέρους ἀκούωντος καὶ ἐπίσης καταληπτὸς νὰ γίνῃ. Τίς δὲ
πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Ἰησοῦ ἠδυνήθη τοιαύτα; νὰ διδάξῃ
διδασκαλίαν, τοιοῦτον νὰ τελῇ ἔργον; Γνωστὰ εἶσι τὰ ἔργα
τῶν πολυμαθεστέρων καὶ σοφωτέρων ἀνδρῶν τῆς ἀρχαιότη-
τος, αἱ δοξασίαι καὶ τὰ διδάγματα αὐτῶν εὐρηνται ἐκτεθει-
μένα ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτῶν. Ἀλλὰ τίνας ἡ σοφία δύ-
ναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν σοφίαν τοῦ Ἰησοῦ; Τίς πε-
ριέλαβει ὡς ὁ Ἰησοῦς ἐν ἀπλουσιότητι καὶ ἀκριβεῖ ἀπλοουχίᾳ
ὅλα τὰ μεγάλα συμπερόντα τῆς ἀνθρωπότητος καθ' ὅλην ἱστορίαν
τοῦ; αἰῶνας; Τίς ἔδωκεν ὡς αὐτός, ἐν ὀλίγαις λέξεσι τὴν
κλειδὰ ὅλων τῶν αἰνιγμάτων τοῦ βίου; Τίς ποτε ἔγραψεν
ἢ εἶπε τὰς ὀλίγας ἐκείνας λέξεις ἐν αἷματι καὶ ἰσχύϊ τοῦ
να γνωρίζῃ ἄκρην σοφίαν καὶ ὁ νηπιὸς νους τοῦ Ἰησοῦ
φωτεινότερον φῶς; εἰς τὴν αἰτίαν τῆς ἐξουσίας καὶ τῆς
θαυμαστῆς ταύτης ἀληθείας, ὅτι ὁ Θεὸς ἐν τῷ Ἰησοῦ
ὅτι ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη ἐστὶ τὸ κεφάλαιον τῶν
ἐντολῶν ὅτι τελικὸς σκοπὸς τῶν πνευμάτων ἐστὶν ἡ ἀγάπη

ΕΚΔΟΣΤΕΙΟΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΜΕΛΕΤΗΡΙΟΥ

τέλειοι ὥσπερ ὁ Παῦλος ἡμῶν ὁ Οὐράνιος τέλειός ἐστιν, ὅτι ἡ ζωὴ καὶ ἡ αἰωνιότης ἐστὶν ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἀδικίετον καὶ ἀδιαχώριστον ὅλον;

Καὶ ὄντως, ὅτε αὐτός ταπεινὸς καὶ ἄγνωστος ἐβάδιζεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν συγχρόνων του, τίς αὐτῶν προσέβλεπεν, ὅτι τὸ ὄνομα του ἐμελλε μίαν ἡμέραν νὰ ᾔηται τὸ ἀντικείμενον τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης ὁλοκλήρου τῆς γῆς; ὅτε δ' ἐδίδασκε ἐν θείᾳ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ ἀπλότητι τὰ ὕψιστα καὶ ἀγνώστα διδάγματα, τίς προσέβλεπεν ὅτι οἱ λόγοι τοῦ ἐμελλον νὰ ἐκπνεύονται μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἐκατονταετηρίδων ἀπὸ τοῦ σώματος μυρίων λατρειῶν ἐν ἀπάσαις ταῖς γλώσσαις μετενηνεγμένοι καὶ ὅτι ἡ προσευχὴ του ἐμελλε νὰ κατασταθῇ προσευχὴ καθολικὴ, ἀπομνημονευομένη ἐντός μεγαλοπρεπῶν ναῶν καὶ ἐν ἐρημίαις καὶ ἐν τοῖς πλουσίοις μεγάροις τῶν ἡγεμόνων καὶ ἐν ταῖς καλύβαις τῶν πτωχῶν; Καθ' ἣν δὲ σιγὴν σέφοντο ἐξ ἀκανθῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχων καὶ καθημαγμένος ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ ἀπέθνησκεν ἐν τῷ μέσῳ δύο κακούργων, καὶ ἡ κακία ἠλάλαζε, καὶ ἡ πίστις τῶν μαθητῶν του ἐνεδοῖαζε, καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν ἔρευγον ἐντῶμοι, τίς ἠδύνετο νὰ προῖδῃ, ὅτι αὐτὸς ὁ Σταυρὸς ἐφ' οὗ ἐκρέματο πρὸς μαρτυρικὸν θάνατον ἐμελλε νὰ γίνῃ τὸ σύμβολον τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ ν' ἀρθῇ εἰς τὰς ἀνδρούρας καὶ ψαμμόδεις χώρας τῆς διακεκαυμένης ζώνης, ἐπὶ τῶν τῶς ἀγνώστων παραλλίων, ἐπὶ τῶν ὑπερνεφέων κορυφῶν τῶν ὁρέων καὶ ἐπὶ τῶν χιονοσκεπῶν πεδίων τοῦ Βορρᾶ ἐνθα οὐδέποτε εἰσδύει ἡ θερμοκρατικὴ τοῦ ἡλίου ἀκτίς;

Ὁ Χριστὸς ἀπεκάλυψε τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀλήθειαν, ἔφερε φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ. Διὰ τῶν θείων διδαγμάτων τοῦ Σωτῆρος ἡ γνῶσις τῶν δικαίων καὶ τῶν καθηκόντων, τοῦ προορισμοῦ καὶ τῶν ἐλπίδων τοῦ ἀνθρώπου, οὐ μόνον τοῖς εὐαρίθμοις, σοφοῖς ἐγένετο οἰκεία, ἀλλὰ διεδόθη, καὶ κατέστη κοινὴ ἐν ἀπάσαις ταῖς τάξεσι τοῦ λαοῦ καὶ ἐν ἀπᾶσι τοῖς ἔθνεσι. Καὶ ὁ πτωχότητος τῶν ἀνθρώπων ἔλαβε τὴν διδασκαλίαν ταύτην, καὶ ὁ μᾶλλον ἀπαιδευτός κατενόησεν αὐτήν. Τότε αἱ ἐσκαμμέναι κακίαι ἔφριζαν, διότι προεῖδον τὴν ἀπώλειαν αὐτῶν· τότε οἱ τύραννοι ἐταράχθησαν, διότι ἐνόησαν ὅτι μετὰ τῆς ἀληθείας θάλει ἐπανέλθει ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἡ ἐλευθερία, τότε ἐξηγρώθησαν οἱ ψευδεῖς ἱερεῖς, διότι ἔλασος ἐγνώρισε τὴν ἀναξιοσύνην αὐτοῦ καὶ ὅτι οὐχὶ τὸ ἱερατικὸν ἐνδυμα, ἀλλ' ἡ σοφία καὶ ἡ ἀγιότης τῆς ψυχῆς ἀναδεικνύουσι τὸν ἀληθὴ λειτουργὸν τοῦ ὕψιστου· τότε οἱ πονηροὶ παντός εἶδους ἐμάνησαν βλέποντες, ὅτι ἡ βία καὶ τὸ αὐθαίρετον δὲν ἐμελλον πλέον ν' ἀντικαθίστῃ τὴν δικαιοσύνην. Διὰ τοῦτο κατεδίωξαν οὗτοι πάντες τὸν Ἰησοῦν, οὗ τινος ἡ διδασκαλίαν ἐγένετο φῶς ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐσαύρωσαν αὐτὸν διότι «πᾶς ὁ φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ.»

Καὶ ὄντως, ὅποιας φοβερᾶς καταστροφᾶς ὑπέστη ὁποῖον φορικτὸν σάδιον παθῶν διήλθεν ὁ Ἰησοῦς, καθ' ἣν ὥραν ἡ ἀγνωμοσύνη ἐπρόδωκεν αὐτόν, ἡ κακία συνώμοσε κατὰ τοῦ ἀγίου αὐτοῦ βίου καὶ ἀμαρτωλοὶ ἐδίκασαν τὸν ἀναμάρτητον. «Σὺ εἰ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;» ἠρώτησεν ὁ Πιλάτος, ὁ ἄρχων τῆς χώρας, τὸν Μεσσίαν, ἐμφανισθέντα ἐνώπιον τοῦ δικαστικοῦ βήματος ἐν τῇ ἀκηράτῳ λάμπει τῆς ἀθωότητος αὐτοῦ. Πέρις ἵστατο ὁ τυφλὸς καὶ ἄσματος ὄχλος, νεωτέρων ἔργων καὶ πολυκαρότων θαυμάτων ἐπιθυμητῆς· πλησίον δὲ ἡ ἐκδίκησις· πνέουσα ἀνδρὸς σπῆρα τὸν κατηγοροῦν ὡς ἐχθρὸν τῆς Ἀληθείας, τῶν συκοφαντιῶν τῆς Ἀρετῆς· μακρὰν ἐφαίνετο ὁ Γολγοθᾶς καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ κολαστήριον· ἐν τοῖς βλέμμασι τοῦ καλακώφου Πιλάτου ἠδύνετο τίς ν' ἀναγνώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν, ἣν

αὐτὸς εἶχε νὰ σώσῃ τὸν γενναῖον εἰς τὸν οὐδαίαν εὐρίσκειν ἐνοχλήν. Πορρωτέρω ἐβλεπέ τις εὐαρίθμους καὶ δειλοὺς φίλους· μαθητὰς δακρυρρόοντας. «Σὺ εἰ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἠρώτησεν ὁ Πιλάτος, ἐλπίζων νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ Ἰησοῦ μίαν ἐκ τῶν φρονίμων ἐκείνων ἀπαντήσεων τῶν συνήθων ἐν τῷ κόσμῳ, ἐν δειλὸν οὐ, ὅπερ ἤθελε σώσει τὴν εὐγενῆ κατηγορούμενον. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς, ἀποκριθεὶς ἔφη· «Σὺ λέγεις.» Ἐν τῇ φοβερᾷ ἐκείνῃ νυκτὶ τὸν εὐγενέστατον καὶ ἀγνότατον τῶν ἀνθρώπων αἰσχροὺς συρρετὸς ἐνέπαιξε, περὶ ὅρισεν, ἐκολάφισε! Καὶ ὁ ἀθῶος ὁ πρῶτος οὗτος ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ κατεδικάσθη καὶ ἰδοὺ τετραυματισμένος, τὴν κερκὴν καθημαγμένος καὶ σερᾶν ἐξ ἀκανθῶν περιβεβλημένος, φέρων βαρέως ἐπὶ τῶν ὤμων τὸν Σταυρόν του, ἄγεται εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης καὶ κομίζεται ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἐν μέσῳ κακούργων τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ἡλοπαγεῖς ἔχων ἐπὶ τοῦ ξύλου. Ἐνθ' δὲ ὁ ἀγιώτατος τῶν θνητῶν ἀπέθνησκεν, ἐνθ' ὁ ἀθῶος ἐγένετο θῦμα ἐπονειδίστου θανάτου, ἐνθ' ἔσχαζεν αἷμα καὶ ἐσέναζεν, ἐνθ' ὁ Οὐρανὸς συνεκαλύπτετο καὶ οἱ Ἀγγελοὶ ἐπένθουν, ἐνθ' πολλοὶ ἐκ τοῦ λαοῦ ἐντρομοὶ ἠτένιζον πρὸς τὸ πάθος τοῦ δικαίου, ἐνθ' ἡ καὶ Οὐρανὸς ἐρήνουν τὸν θανάτῳ, ἄγριοι τινες ἀνθρώποι ἐκάθησαν ἐν μέσῳ αἱμάτων καὶ δακρύων ἀναίσθητοι, ψυχροὶ, καὶ μόνον κέρδους ἐφίεμενοι, ἐθαλόν κληρὸν ἐπὶ τὰ ἱματῖα τῆς ὥμης· θναίρεισιν ἀθωότητος. Οὔτε τὴν φορικτὴν τοῦ θανάτου ἀγωνίαν τοῦ Ἰησοῦ, οὔτε τὰς κατώχρους παρειαί, οὔτε τοὺς δεδακρυμένους καὶ πυροειδεῖς ὀφθαλμοὺς τῆς μητρὸς καὶ τῶν φίλων αὐτοῦ εἶδον οἱ θηριώδεις ἐκεῖνοι σφατιῶνται· εἶδον μόνον τὸν χιτῶνα τὸν ἄρραφον, τὸν ἐκ τῶν ἀνωθεν ὕφαντον δι' ὅλου, εἶδον τὸ εἰσενεὸν κέρδος τὸν κληρὸν τῆς τύχης! Ὁ βαρὺς σεναγμὸς θνήσκοντος ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν τῶν οὐδόλων ἐτάραξεν αὐτούς. Ὁ ὀλοφυρμὸς καὶ ὁ θρήνος ἀπλησιζόμενης μητρὸς, οἱ λυγμοὶ τῶν οἰκείων καὶ τῶν φίλων οὐδαμῶς συνεκίνησαν τὴν καρδίαν τῶν ἔπαιζον ἐπὶ τοῖς ἱματίοις τοῦ Ἰησοῦ, ἐκύδουν. Ὁ δὲ γλυκύτατος αὐτός φίλος τῆς ἀνθρωπότητος κλίνας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐξέπνευσεν, ἀποταίνων πρὸς τὸν Πατέρα αὐτοῦ προσευχὴν καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν ἐχθρῶν του.

Οὕτως ἀπέθανεν ὁ θείος Διδάσκαλος, ἀφοῦ προηγουμένως ἐν τῷ μουσικῷ δεῖπνῳ ἐκάθησε τὸ ὕστατον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀγαπητῶν μαθητῶν, ὅπως προετοιμάσῃ αὐτοὺς πρὸς τὸν ἀποχωρισμὸν καὶ ἱεροθετήσῃ τὴν ἀνάμνησιν τοῦ πάθους καὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ὁμιλῶν αὐτοῖς· σφάεσκον ἢ πρὶν περὶ τῆς πρὸς τὸν Πατέρα ἀπελεύσεως αὐτοῦ, ἀνακοινώσας αὐτοῖς τὰς τελευταίας αὐτοῦ ἐντολάς, τὰς τελευταίας τοῦ θελήσεως καὶ κληροδοτήσεως αὐτοῖς τὴν περιουσίαν τοῦ ἔργου. ὅπερ αὐτὸς ἔρχισε· διὰ τὴν σερμὴν ταύτην ὥραν τοῦ ἀποχωρισμοῦ διεφύλαξε τὰς σπουδαιοτάτας ἀληθείας τὰς μᾶλλον ἐγκαρδίους παραινέσεις καὶ συμβολάς. Ἐλάλησεν ὡς θνήσκων Πατὴρ, ἀλλὰ μετὰ τῆς γενναιότητος καὶ τῆς ψυχικῆς γαλήνης τοῦ σοφοῦ καὶ εὐσεβοῦς τοῦ γινώσκοντος ὅτι ὁ ἐπὶ τῆς γῆς θάνατος, οὐδόλως ἀποτελεῖ ἀληθὴ χωρισμὸν ἀπὸ τῶν φιλάτων ἡμῶν.

Οὕτως ἀπέθανε καταδικασθεὶς ὁ εὐεργέτης καὶ σωτὴρ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ὅστις ἔζησεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ἄκρα ἰσθμῶν ἡθῶν ἀπλότητι, μακρὰν πύκνῃ· ἐξωτερικῆς πομπῆς καὶ μεγαλοπρεπείας, ἀλλὰ μυριάδες μυριάδων θνητῶν ἔλαβον μέρος εἰς τὴν εἰρήνην του, ὅστις δὲν ἐνεδύσατο χρυσὸν καὶ πορφύραν, ἀλλὰ βασιλεὺς τῆς γῆς ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τὴν ἐνδυμασίαν τὴν, καὶ ὅστις ὅτε ὁ ἀγνώμων κόσμος ἐγκατέλειπεν αὐτόν, ὅτε τὰ πάντα ἀφῆκεν ἅπαντα αὐτοῦ, φίλοι, οἰκογένεια, ἐλευθερίαν, ἀσφάλειαν καὶ οὐκ ἐπαύνην ἐν δόγματά του, ὅτε ἐν ταῖς τελευταίαις ὥραις τῆς ζωῆς του, ἡ

Εάρεθρος σκληρότης τῶν δικαίων, τοῦ ἡνρήθη αὐτῷ καὶ μίαν σταγόνα καθαροῦ ὕδατος, ἵνα ἐρεξῇ τὰ ὑπὸ τῆς δίψης στεγνὰ αὐτοῦ χεῖλη καὶ ἀντὶ ὕδατος, ὅς οἱ ἐπότισαν αὐτόν, ὅτε ἐνὶ λόγῳ οὐδὲν πλέον ἔμενεν αὐτῷ ἐπὶ τῆς γῆς, ἔδωκεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ τὸ θεῖον αὐτοῦ αἷμα ὑπὲρ τῆς σωτηρίας ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

Οὕτως ἐν διαστήματι τριῶν μόνων ἑτῶν ἀποπερτώσας τὸ ἔργον τῆς ἀποστολῆς Σου, ὃ εὐγενὲς Πρωτοεργά, ἀπέθανες νέος ἐτι ἐν τῇ ὥρᾳ ἀκμῇ βίου μεγαλοπράγμονος, βίου ἀληθῶς φέροντος τὴν σφραγίδα τῆς θεότητος. Ἀπέθανες, ὦ Σῶτερ, τὸν θάνατον τῆς ἐκουσίτου ὀλοκαυτώσεως, ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Ἀπέθανες τὸν θάνατον τῆς ἀγάπης καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἀγνώμονας οἵτινες Σὲ παρεγνώρισαν. . . . Ἠγάπας πάντας τοὺς περὶ Σὲ ἀπεκάλει ἀδελφούς Σου τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀποστολή ἦν ἐλάβες καταβαίνων ἐπὶ τῆς γῆς, ἥτο νὰ λυτρώσῃς ἀπὸ τῶν δεσμῶν τοῦ σκότους, τῆς πλάνης καὶ τῆς ἀμαρτίας κόσμον γέμοντα πλημμελημάτων, νὰ ἐλευθερώσῃς τὰς ψυχὰς ἀπὸ τῆς δουλείας ἐν ᾗ ἐκράτουν αὐτὰς αἱ σαρκικαὶ ἐρέξεις. Τυχόντη τὴν ἀποστολὴν μόνην εἶχες ἐν παντὶ βήματι πρὸ τῶν ὀρθολογῶν Σου. Ἄν ὁ λαὸς ὅτε μὲν Σὲ ἀνεκήρυττε βασιλέα τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτε δὲ ἤθελε νὰ σὲ λιθοβολήσῃ οὐδαμῶς προσεῖχεν ἡ μεγάλη καὶ θεία Σου ψυχὴ. Φεῦ! ὁ ἀποπλανημένος ἐκεῖνος λαὸς δὲν κατενόησε τῆς ἀποστολῆς Σου καὶ τῶν ἔργων Σου τὸ ὕψος. Σὺ δὲ οὐδόλως ἀνάξιον εὔρε· νὰ λάβῃς δούλου μορφήν· δὲν ἐθεώρησας δυστύχημα τὸ νὰ μὴ ἔχῃς ἐνίοτε ποὺ νὰ κλίνη· τὴν καρδίαν. Κατεπάσεις ὑπὸ τοὺς πόδας Σου τὴν κόριν τῆς γῆς, διότι οἱ διαλογισμοὶ Σου ἦσαν διηνεκῶς πρὸς τὸν Οὐρανόν. Ὑπέστης ὕβρεις, διωγμούς· ἀτιμίαν παρὰ τῶν ἀνθρώπων· ἀλλ' ἡ γαλήνη τῆς συνειδήσεώς Σου Σὲ ἀνύψωνεν ὑπερῶν τῶν μωρῶν δοξασιῶν τοῦ πλήθους. Μόλις 33 ἔτη διέτριψας ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὁμοῦς ἀρκούντως ἐδίδαξας τοὺς θνητοὺς νὰ μὴ φοβῶνται τὸν θάνατον, ὃν Σὺ κατεπάτησας. Ὅτε δὲ ἀπέθανες, ὦ Σῶτερ τοῦ κόσμου, ἡ ἐπὶ τῆς γῆς ἀποστολή Σου ἐπληρώθη ἐν ἀπάσῃ τῇ θεῷ αὐτῆς τελειότητι. — Καὶ ἤδη καταβῆθι, ὦ ἰδρυτὰ τῆς ἀληθοῦς θρησκείας, ἐπ' ὀλίγον ἐν τῷ τάφῳ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς ἀνθρωπότητος! Τὸ ἔργον Σου ἐτελείωσεν, ἡ θεία ἀποστολή Σου ἐπραγματοποιήθη. Ἡδὴ ἡ Ἰερουσαλὴμ ἀρχεται θρηνοῦσα τὸν θάνατόν Σου· αὐτοὶ οἱ κριταὶ Σου, οἵτινες καὶ πρὶν τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως τῶν ἐκλήρυτον, οἱ οὐδεμίαν εὐρίσκον ἐν Σοὶ αἰτίαν, αὐτὸς ὁ θηριώδης ὄχλος, ὅστις ἐν τῇ ἀκαθάρτῳ ὁρμῇ ἀγρίων πλῆθον, Σὲ ἐσυρεν εἰς τὸν θάνατον, πάντας τέλους οἱ δικάζοντες Σου μετανοοῦσι, φρίσσουσιν ἐπὶ τῷ φοβερῷ θανάτῳ Σου, ἀγωνιῶσιν ὑπὸ τοὺς φοβεροὺς τῆς συνειδήσεως ἐλέγχους, ποίνιμος φρίκη καταλαμβάνει ἀπαντας τοὺς ἐλθρούς Σου, ἐν τῇ φρίκῃ δὲ καὶ τῇ τυφλῇ αὐτῶν ἀγωνίᾳ ζητοῦσιν ὅπως καὶ διὰ κουστωδίας φυλάξωσι τὸν τάφον Σου, ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ. Ἀνέστης καὶ οἱ αἰῶνες ἀγαλλονται ἐπὶ τῇ ἀναστάσει Σου καὶ ἐξυμνοῦσιν αὐτήν καὶ τὸ διὰ Σοῦ σωθὲν γένος τῶν ἀνθρώπων, κλίνουν γόνυ, προσεύχεται καὶ Σὲ λατρεύει. Ἐνισχυθέντες δὲ ὑπὸ τῆς Ἀναστάσεώς Σου οἱ μαθηταὶ Σου καὶ πεπληρωμένοι ὑπὸ πνεύματος ἁγίου ἠγέρθησαν καὶ ἐπορεύθησαν ἵνα κηρύξωσι τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Δισχίλια δὲ παρήλθον ἔτη ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἤδη τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν ὁμολογοῦσι τὰ πλείστα τῶν ἐθνῶν. Θέλει δὲ φθάσει βεβαίως ὁ χρόνος, ὅτε πάντες οἱ ἄνθρωποι θέλουσιν ἀποτελεῖ μίαν μόνην κοίτην ὑπὸ ἓνα Ποιμένα τὸν καλὸν Ποιμένα τὸν Χριστόν.

ΑΓΓΕΛΟΣ Α. ΑΝΤΩΝΕΛΛΟΣ

Τὸ ἐπόμενον ὥραϊον ἔργον τοῦ Ζακυνθίου ποιητοῦ Γεωργίου Τερτσέτη εὐρὺν μεταξὺ τῶν χειρογράφων τοῦ ὁ φιλόμουσος καὶ κάλλιστα μεμρφωμένος υἱὸς τοῦ κ. Σπυρίδων εὐηρεσθήη νὰ δώτῃ ἡμῖν πρὸς ἀνάγνωσιν. Ἀναγνόντες αὐτὸ μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ περιεργείας, διότι ἄπτεται μιᾶς σελίδος τῆς Σουλιωτικῆς ἱστορίας, παρετηρήσαμεν, ὅτι εἶνε ἔργον ἱκανῆς ἀξίας, ποίημα ἐν πεζῷ λόγῳ, ἐν ᾧ διαλάμπει ἡ ἀείποτε διακρίνασα τὸν ἀπτότητον καὶ φιλοδίκαιον δικαστὴν τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ Πλαπούττα ἀκραϊφῆς φιλοπατρία καὶ ἡ ποιητικὴ ἐκείνη ἐξαρσις καὶ δύναμις εἰς ἣν ὁρεῖλονται τὰ ἀθάνατα αὐτοῦ ποιητικὰ ἔργα, ἥτοι ἡ Κόρινθα καὶ ὁ Πίνδαρος, οἱ Γάμοι τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, καὶ τὸ Δαντεῖον ἐμπνεύσεως Ὀνειρόν τοῦ Βασιλέως Ὁθωνος κατὰ τὸ 1833.

Διὰ τοῦτο καὶ παρεκαλέσαμεν τὸν ἄξιον τοῦ πατρικοῦ ὀνόματος εὐγενῆ υἱὸν νὰ ἐπιτρέψῃ ἡμῖν τὴν δημοσίευσίν σου, ἵνα μὴ τοιοῦτον ἀληθῶς φιλολογικὸν κειμήλιον ἐν ἐνὶ μόνῳ χειρογράφῳ διατηρούμενον καὶ ἐκείνῳ πεπαλαιωμένῳ καὶ κακῶς ἀντιγεγραμμένῳ ἀπολεσθῇ πρὸς ζημίαν τῆς πτωχῆς ἡμῶν φιλολογίας.

Ὁ ποιητὴς τοῦ μικροῦ τούτου ἔργου φαίνεται ἐγκύψας εἰς τὴν μελέτην τοῦ μεγάλου ποιητοῦ τῆς Κολάσεως πρὸς ὃν ἐνίοτε ἀμιλλᾶται καὶ ὡς πρὸς τὴν παράστασιν τοῦ καταπληκτικοῦ καὶ φρικώδους καὶ εἰς τὸ εὐγενὲς καὶ πατριωτικὸν αἰσθημα εἰς ὃ ὁρεῖλεται τὸ ἰταλικὸν ἀριστούργημα. Ἐν τούτοις δὲν δυνάμεθα ἢ μετὰ λύπης νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἡ μεγάλη του φιλοπατρία καὶ ἡ κατὰ τὴν ἐποχὴν του οὐχὶ δεόντως ἐξηκριθωμένη ἱστορία τοῦ Σουλίου κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δεσποτίας τοῦ Ἀλήπασα παρέσυραν αὐτόν νὰ χαρακτηρίσῃ ὡς προδότας τοὺς μετὰ τοῦ Ἀλῆ διαπραγματευθέντας τὴν ὑποταγὴν τοῦ Σουλίου Κίτσον, Βότσαρην καὶ Κουτσονίκαν, οἵτινες καὶ αὐτοὶ ἐπολέησαν πάσῃ δυνάμει τὸν τύραννον καὶ οἱ υἱοὶ τῶν ἐλάμπρυναν δι' ὑφίστων ἡρωϊκῶν κατορθωμάτων τὴν μεγάλην Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν. Φαίνεται δ' ὅτι ὁ ἀγαθὸς Τερτσέτης εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὴν Σουλιωτικὴν ἱστορίαν τοῦ Περραιβοῦ, ἥτις ἐγγράφη μὲν ὑπὸ καθαρὸν πατριωτικὸν πνεῦμα, ἀλλ' ἄνευ τῆς δεούσης ἐρεῦνης τῶν γεγονότων· οὐχ' ἥττον συνιστᾶμεν εἰς τοὺς ἀναγνῶστας τῶν „Μουσῶν“ τὸ ἀξιόλογον τοῦτο ἔργον μὴ ἀμφιβάλλοντες, ὅτι θείουσι ὁμολογήσει ἡμῖν χάριν παρασχούσι αὐτοῖς τοιοῦτον εὐχάριστον καὶ πατριωτικὸν ἀνάγνωσμα.

Π. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΣ

ΟΝΕΙΡΟΝ ΤΟΥ ΦΩΤΟΥ

ΤΑΝ ὁ Φῶτος Τσαβέλας μετὰ τὰ ἀπομεινάκια τῆς καταστροφῆς τοῦ Σουλίου ἐταξείδευσεν γιὰ νὰ εὕρῃ φύλαξιν στὰ Ἰονικὰ Νησιά, μία νύχτα τὸν ἐπλάκωσε ὅς' ἕνα δάσος καὶ θέλωντας αὐτὸς νὰ πλαγιάσῃ ἐμπῆκε σὲ μία σπηλιὰ, τριγύρου στέκουσαν ἄγρυπνοι οἱ στρατιῶται του, ἀλλ' ὁ ὕπνος δὲν ἔκλειε τὰ μάτια τοῦ Φώτου, ξαναθυμίζοντος τὸν ἑαυτοῦ περὶ τὴν ἐκείνην ἐποχὴν καὶ ξαναθυμήθηκε τὸν Σχμουλὸν ὅπου ἐκάθητο ἐπὶ τὸν Πύργον τῆς Μπαρβούτης ἐκείνου καὶ ἀνατρεχόμενος ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ καὶ ἐμελετοῦσε τὰ ῥοιῶν καὶ ἀντίκρυ πρὸς τὴν ὑποφύουσαν

τ' ἀνήλικα τέκνα, τὰ κορίτσια, οἱ γέροντες ποῦ θὰ πύσουν στὰ χέρια τοῦ ἀληθινοῦ Ἀληπαῶ· ἀλλ' ὡς καθὼς τυχεῖναι καμμιὰ φορὰ ὅπου, ὅταν κανεὶς φθάσῃ εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς λύπης καὶ τῆς ἀπελπισίας εὐρίσκει μίαν κάποιαν γαλήνην, ὡς τὴ γαλήνην τοῦ θανάτου, τέτοιας λογῆς καὶ ὁ Φῶτος φαίνεται πῶς τότε ἀποκοιμήθηκε. — Στὸν ὕπνον τοῦ θωρεῖ ἄλλ' φρουρὴν μιὰ φλόγα καὶ ἀκτινοβολοῦσε εἰς ὅλην τὴν σπηλιὰ καὶ βλέπει ὁμπρὸς τοῦ ἑνα λευκοφόρου, ἀκτίνα ἦταν σὲ κάθε τρίχα τῆς κεφαλῆς του γιομάτη φῶς, τὰ μάτια του ἐπετοῦσε σ' ἑνα σύγγενο καθαρότατο καὶ ἐπὶ μέτωπὸν τοῦ ἦτον γραμμμένο Ἄ γ ι ο ς — Ὡς Τσαβέλα, ἡ ἀγάπη ποῦ σοῦ εἶχα εἰς τὴν ζωὴν μὲ κάνει νὰ σὲ θυμοῦμαι καὶ ἀπὸ ἐχωρίσθηκα ἀπὸ τὸ κορμί. Ἦλθα νὰ σὲ παρηγορήσω μὴ σὲ παρτρύωγῃ ὁ πόνος τῆς πατρίδος ἀεῖμαι ὁ Σαμουὴλ». — Ὡς Ἰσόθεε, ἀπεκρίθη ὁ Φῶτος ἐμυρίδωκα ἔς τὴν καταστροφὴν σου, πῶς νὰ κάμουμε δίχως ἐσὲ εἰς τὸν τόπον τῆς ξενιτειᾶς; — Ὡς Φῶτε, μὴ λυπᾶσαι γιὰ ἐμὲ. Ἐγὼ ἀνέδωκα εἰς τὴν αἰώνια καὶ ἀλύπητη ζωὴν, γλυκὴς ἐστάθη ὁ θάνατός μου χάτου στὴν γῆν, ἐπειδὴ μαζὶ μ' ἐμὲ ἐσύτριψα 600 ἐχθρούς· ὅπου ἦλθαν νὰ τοὺς παρὰδῶσω τὸν Πύργο τῆς Μπαρούτης· ἐγὼ ἔχωσα τὴν ἀναμμένο δαυλὸ καὶ ἐκάηκαν οἱ μισθιμένοι, λοιπὸν μὴ μὲ θυμᾶσαι παρὰ γιὰ νὰ χαίρεσαι καὶ γιὰ τὰ ἄλλα ὅπου ἐσυνέβηκαν καὶ σὲ θλίβουνε. Συλλογίζου ὅτι εἶνε σωστός λόγος ὅχι νὰ κλαῖς· εἰς τὰ περσμένα, ἀλλὰ νὰ μελετᾷς πῶς νὰ καταβοδῇς τὸ ἐρχόμενο. Ὁ Θεὸς ποῦ σὲ ἐγλύτωσε, παιδί, ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Ἀληπαῶ, ὁ Θεὸς ποῦ τότε σ' ἐμφύχωσε νὰ βρίσῃς ταῖς ἀνομίαις σου, ὁ Θεὸς ποῦ ἐκατάστησε πολλὰς φορὰς νικητὴ τὸν πατέρα σου, αὐτὸς θέλει ὁδηγήσῃ καὶ σὲ εἰς δρόμους σωτηρίας. Γύμναζε ἀδιάκοπα τοὺς στρατιώτας σου στὰ πολεμικά, ἦσου φίλος τῆς ἐγκρατείας καὶ τῆς τιμῆς καὶ ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος σου νὰ ἦναι πάντα στὰς φρένας σου καὶ στὴν καρδίαν σου. Ἦξευρε ὅτι εἶναι γρημμένο πῶς οἱ Σουλιῶται θὰ ματαῖοῦν τὰ βουνὰ τοὺς, ἤξευρε ὅτι ὅλη ἡ Ἑλλάδα θὰ ρίξῃ φωνὴν πολέμου καὶ ἐλευθερίας. Ὡς πόσα σώματα ἐχθρῶν βλέπω νὰ βρωμοῦν ἔς τοὺς κάμπους! πόσο αἷμα θὰ τρέξῃ ὁ Ἀχελῷος! πόσα φοβερά κάρδια θὰ χαθοῦν καὶ ἀκούω ταῖς νησιώτικα φωναῖς νὰ ψάλλουν τὰ νικητήρια, ταῖς ἐρμιαῖς τοῦ πελάου, ἀπὸ τὸ ξέστερο οὐρανὸ θὰ καταβαίνουν κεραυνὸι νὰ καῖνε τὰ πολεμικά ἐφόδια ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς ἐτοιμασμένα κατὰ τὴν Ἑλλάδα· πείνῃ καὶ ἐρμὴ θὰ τοὺς φάγῃ τὰ πλούτη τους, ἡ γυναῖκες τους, τὰ ἄλογά τους, τὰ μπαῖρνια τους θὰ μένουν εἰς τὰ χέρια τῶν ἐδικῶν μας. Φῶτε! πόση δόξα θὰ τιμήσῃ τοὺς συμπολίτας σου Σουλιώτας· εὐτυχισμένοι οἱ ὁδηγοί τους! ἀλλὰ πόση λύπη θὰ φέρῃ ἡ σκοτεινὴ νύχτα ποῦ θὰ θανατώσῃ τὸν γενναϊότερον ἀπ' ὅλους· θὰ τὸν κλάψουν τὰ παιδιὰ, ἡ γυναῖκες, ἡ ἐκκλησία, θὰ τὸν τραγουδήσουν λύραις τῶν ποιητῶν. ὦ παιδί μου, ἂν ζῆς ἐσὺ τότε εἰς αὐτοὺς τοὺς πολέμους; ἢ ἂν δὲν ζῆς ἐσὺ, τὰ παιδιὰ σου, ἐπειδὴ εἶνε μελόμενα ἢ σειριὰ σου νὰ γίνῃ στήλος τῆς ἐλληνικῆς ἐλευθερίας. Παιδιὰ μου, ὅτανε τὴν ὁμῶναις εἰς τοὺς λαοὺς, καὶ τότε οὔτε οἱ Ὀσμυνλίδες, οὔτε οἱ προδότες ποῦ θὰ βροδοῦν ἀνάμεσόν μας, οὔτε ὅλα τὰ βασιλεῖα ἐνωμένα, δὲν θὰ ἡμποροῦν νὰ σᾶς καθυποτάξουν· δὲν θὰ εἶναι καινούριος ἐμᾶς· λίγιναν νικῶντες πολλοὺς, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἀγάπην τῶν γυναικῶν μας, γιὰ τὴν τιμὴν τῶν παιδιῶν μας, γιὰ τὸ σέβας τῆς πίστεως καὶ τὸν ἔρωτα τῆς πατρίδος οἱ ἐχθροὶ ὅταν ἔλθουν καὶ μᾶς εὐρουν ἡμεῖς ἀνάμεσόν μας ἀσυνάρμοτοι καὶ φονιάδες. Ἀπὸ τὰ λόγια σου καταλαβαίνα, εἶπεν ὁ Φῶτος, πῶς εἶναι ὁ Σα-

μουὴλ, ἀλλὰ τί πολλήτερη βεβαιότητα νὰ μοῦ δώσῃς πῶς ἀληθινὰ σοῦ ὁμιλῶ καὶ σὲ βλέπω καὶ ἔτσι πλέον ἀνοικτό-καρδα νὰ χαρῶ γιὰ τὸ μελλόμενον τῆς πατρίδος. Δόσε μου καθαρότερο σημεῖο τῆς παρουσίας σου παρακαλῶ σε, μήπως ἡ θωρεὶά σου προξενεῖται ἀπὸ ἐκεῖνο ποῦ κάποτες τυχεῖναι ἐστὺς ἀνθρώπους ποῦ στὰ πράγματα ποῦ μεριμνοῦν ἐπὶ τὴν ἡμέραν συλνοβλέπουν καὶ στὰ ὀνείρατα τῆς νυχτός. — Καταλαβαίνα εἶπε ὁ Σαμουὴλ, ὅτι μιλεῖς κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ κόσμου καὶ κατὰ τὸ θόλωμα ποῦ φέρνει τὸ κορμί στὴ ψυχὴ σου καὶ διστάζεις ἂν εἶμαι ἀληθινὰ ἐγώ. Δὲν ἤξευρες ὅτι ἐρχομαι ἀπὸ τόπους ὅπου εἶνε ἀγνώριστη ἡ ψευτιά ἢ ὁ δόλος καὶ ὅπου ποτὲ παρόμοια λάμψις δὲν ἐρώτιζε ὄνειρο ἀνθρώπου;

Ὅμως νὰ σοῦ δείξω καὶ ποῖα εἶναι ἡ εὐτυχία μου, ἔλα μ' ἐμὲ. Ἐτσι ἐφάνη τοῦ Φώτου πῶς ἐβγήκε ἀπὸ τὴν σπηλιὰ καὶ ἐπὶ συντροφίαν τοῦ Σαμουὴλ ἀνέβαινε στὰ ὄρη. Εἶδε τὸν μέγα ἀστέρα τὸν Ἥλιον νᾶναι ἀκλόνητος ἀνάμεσά ἐν ἄλλῃ ἀστέρια συμμᾶ εἰς τὸν Ἥλιον, εἶδε τὸν Ἑρμῆ καὶ συμμᾶ ἐπὶ τὸν Ἑρμῆ ἐγλυκόμενος ἡ ξανθὴ Ἀφροδίτη, τρίτη ἐρχότουνα ἡ σκοτινιασμένη γῆ ἀπὸ τὸ πεγγάρι, τέταρτος ὁ κοκκινισμένος Ἄρης, πέμπτος ὁ Δίας ἀπὸ τέσσαρα πεγγάρια σολισμένος, ἔπειτα ὁ Κρόνος ζωσμένος ὅλος ἀπὸ πέλαο, μακρότερα ἔλαμπεν ὁ Ἑσπέρ, ἡ Δήμητρα, καὶ ἡ Ἀθηνᾶ. Ἐκαλογνώρισε πῶς ὁ Ἥλιος εἶνε ὁ νοῦς καὶ ὁ κυβερνήτης ὅλων αὐτῶν καὶ μὲ τὴν λαμπυράδα τοῦ ὅλα τὰ φωτίζει, ἐκατάλαβε πῶς ἀπὸ τὴν κυκλοφορίαν ποῦ ἔχουν εἰς τὸν ἐαυτὸν τοὺς αὐτοὶ οἱ πλανῆται προξενοῦνται ἡμέρας καὶ ἡ νύχτας καὶ ἀπὸ τοὺς χοροὺς ποῦ πάλι κάνουν τριγύρω τοῦ Ἥλιου προξενοῦνται οἱ διάφοροι μῆνες τοῦ χρόνου· τὸν ὠρμήνευσεν ὁ Σαμουὴλ πῶς γίνονται ἡ Ἐκκλησίαι τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Σελήνης καὶ ποῖον μανισμένον δρόμον πατοῦν οἱ κομήται· ἀπ' αὐτὰ τὰ κινήματα τῶν ἀστέρων ἐβγαίνει μιὰ γλυκυτάτη μελωδία ὅπου ποτὲ ὁμοία δὲν ἄκουσε ὁ Φῶτος σταῖς ἐροταῖς τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ πολλὰ καὶ διάφορα λαλούμενα ἐμψυχωμένα ἀπὸ τοὺς πλέον ἐμπειροὺς τεχνητάδες. Ὁ Φῶτος ἐκύτταζε καὶ ἄκουε ὅλα αὐτὰ σκοτισμένος. Ὡς τὸ ἐνόησεν ὁ Σαμουὴλ—τί ἀπορεῖς τοῦ εἶπε· ὅτι βλέπεις ὁμπροσέσου εἶναι ἑνα οὐδὲν ὁμπροσὰ σ' ὅλην τὴν πλάσιν ἂν βγάλῃς ἀπὸ τὸν κόσμον τὸν Ἥλιον μὲ ὅλους τοὺς πλανήτας του καὶ τοὺς κομήτας εἶνε ἑνα χαλίκι ἀπὸ πλατύτατο περιγιάλι ἢ ἑνα λουλούδι ἀπὸ τὰ περιβόλια τῆς Θεσσαλίας· μάθε λοιπὸν ἀπὸ πόσους Ἥλιους καὶ ἀστέρια καὶ κομήτας εἶνε συνθεμένος ὁ Οὐρανός· γιὰ γὰρ σὲ κάμω ἀκόμα νὰ καταλάβῃς, ἤξευρε ὅτι διὰ νὰ φθάσῃ ἐς εἶς μίαν ἀκτίνα τοῦ Συρίου πρέπει νὰ περάσουν τρεῖς χρόνοι, εἰς καιρὸν ποῦ γιὰ νὰ φωτίσῃ ὁ Ἥλιος ταῖς αὐγαῖς σας περνοῦν ὀλίγα λεπτά, ἦγουν ἑνα μικρότατον μερίδι τῆς ἡμέρας· μέτρα τώρα εἰς πόσα μιλιοῦναι μιλιοῦναι πλάκονονται κτίσαι; διατὶ πλακωμένο; ἀκόμη ὡς εἶσαι ἀπὸ τὴν φθορὰ τοῦ κορμιοῦ δὲν ἡμπορεῖ ὁ ἐαυτός σου νὰ δέχεται ὅλη τὴν φοβερὴ ἀρμονία ποῦ γίνεσθαι ἀπὸ τὸ κίνημα ὅλης τῆς πλάσεως. Ὅλη αὕτη ἡ πλάσις εἶνε κατοικημένη ἀπὸ ἀνθρώπους· εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι δοσμένη ἀθάνατη ψυχὴ καὶ πάντοτε αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ ὑμνοῦν καὶ δοξολογοῦν τὸν Παντοκράτορα. Ἀλλοίμονον εἰς ὁποιον δὲν πιστεύει εἰς τὴν Θεότητα. Ἡ Θεότης χαρίζει ὅλην τὴν ἀγάπην εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θυμοῦντο γιὰ τὸ καλὸ τῆς πατρίδος, οἱ ὁποῖοι βάζουν ὁμόνοιαν εἰς ταῖς ἐχθροῦσιν φυλαῖς, οἱ ὁποῖοι ἐτίθενται πολίταις καὶ ταῖς κληρονομ-

λιώσουν καὶ με νόμους καὶ φανοῦνε πάντα εὐγλωττοὶ ῥήτορες γιὰ τὴν πίσιν καὶ τὰ δικιώματα τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τὰ μερικά του· συμφρονεῖν κατεπρόννησαν γιὰ τὴν γενικὴν εὐτυχίαν. Μὲ αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Σαμουὴλ ἐπέρασαν οἱ δύο τους με ὀγλυγοβάδα ὅλα τὰ οὐράνια καὶ ἔφθασαν εἰς ἓνα τόπον ὅθεν ἦταν ἀφθονα περιβόλια καὶ μυριστικά καὶ μυριάδες ἀρχάγγελοι καὶ ἄγιοι λευκοφόροι καὶ πορφυρᾷ ἡμέρα ὀλοῦθε χυμένη γλυκόπνοοι ζέφυροι, κιθάρες καὶ ψαλμοδία εἰς τὸν Θεόν. Ἐλεγον ἡ ψαλμοδία, εἰς τὸν Πλάστην τ' Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς. Δόξα εἰς αὐτὸν ποῦ γνωρίζει ὅλα τὰ περασμένα, τὰ ἐρχόμενα καὶ τὰ παρόντα καὶ ὅταν φθάσῃ ἡ ὑπερινὴ ἡμέρα τῆς κρίσεως καὶ ὅλα τὰ οὐράνια θὰ πέφτουνε συντριμμένα, αὐτὸς θὰ σέκῃ ἀκλόνητος εἰς τὸν οὐρανὸν συντροφιασμένος ἀπὸ τὰ στρατεύματα τῶν Ἀγγέλων.— Ἐδῶ, εἶπεν ὁ Σαμουὴλ εἰς τὸν Φῶτο, ἐδῶ εἶναι ἡ κατοικία τῶν Ἡρώων, ἐδῶ εἶναι τῆς Θεότητος, νὰ εἰς ἐκεῖνο τὸ σύγγεγο ποῦ λαμποκοπάει μακρόθεν ἀπὸ μᾶς ἐκεῖ εἶναι ἡ Ἁγία Τριάς τὴν ὁποίαν ἐσύ δὲν εἶσαι ἄξιος τῶρα νὰ εἰδῇς, ἀλλὰ θάωρεις τριγύρω σου· νὰ ὁ Κατωῆς, νὰ ὁ Ῥήγας ἡγγερα φερμένος, νὰ ὁ Ἀρханίτης Γεώργης Κασριώτης, νὰ καὶ ὁ πατέρας σου ὁ Λάμπρος. Καὶ ὡς τὸν εἶδε ὁ Φῶτος ἔτρεξε ἀπάνω του λέγωντάς του, ἀνδρεωμένε πατέρα μου, πόση χαρὰ ἔχει ἡ καρδίκα μου θωρῶντάς σε εἰς τόση εὐτυχία.— ὦ παιδί μου, εἶπεν ὁ Λάμπρος, ἦσου καὶ σὺ γενναῖος ἀνδρὴς νὰ λάβῃς τὴν τύχη μου. Ἐτσι ὁμιλήσανε, ἀλλ' ὁ Σαμουὴλ ἀκούμβοντας τὸ χεῖριτο εἰς τὸν Φῶτο τοῦ εἶπε—μὴ χάνεσαι σὲ γλυκόλογα, αὐτὸς ὁ πατέρας σου εἰς αὐτὰ δὲν σ' ἐδίδαξε· ἔλα ν' ἀνάψῃ τὴν καρδίαν σου ἀπὸ καινούρια χαρὰ δίχων τὰς σου τὰ μαρτύρια ποῦ ὑποφέρουν οἱ προδόταις τῆς πατρίδος. Ἐτσι τοῦπε καὶ ἔχασε ὁ Φῶτος ἀπὸ τὰ μάτια του τὸν πατέρα του, ἔχανε ταῖς αἰώνιες ψαλμοδίας κ' ἐκείνη τὴν ἀνεκδιήγητη φεγγιστικὴν ἀεὶ εὐρύθη πάνου σὲ β' ἔχους σκοτινούς καὶ λαγκάδια. Ὡς Φῶτε, εἶπε ὁ Σαμουὴλ, δὲν θέλει σοῦ δείξω μὴτε τοὺς φονιάδες, μὴτε ἐκείνους ποῦ ἐσμύχθησαν με ταῖς ἀδελφάδαιστος, μὴτε ἐκείνους ποῦ ἔκλεψαν τὰ ἅγια ἀπὸ τὸ ναὸ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἐκείνους ὅπου ἐπροδώσαν τὴν πατρίδατος καὶ κύτταξέ· καὶ εἶδε ὁ Φῶτος διαφόρους ἀνθρώπους πεσμένους κατὰ γῆς καὶ ἡ ὄψι τους ἦταν χλωμὴ σὰν διαφοκέρη καὶ στὸ κεφάλι εἶχαν στεφάνι ἀπὸ φίδια μεγάλα καὶ λυσιασμένα. Ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς πεσμένους ἦταν ἄλλοι ἀνδρες ὀρθοί, ἄγριοι, πυροβολισμένοι ποῦ με τσεκούρια καὶ με καμάκια ἐχτυπούσανε τοὺς προδότας ποῦ εἶχαν ἀποκάτου τους· ἐσκούζανε οἱ καταραμένοι στὴν ἄχαρη σκοτινὰ καὶ φοβερὰ ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἀγγομαχῶνταν. Ἐκεῖ εἶδε ὁ Φῶτος διαφόρους προδότας τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος, ἐκεῖ πολλοὺς τῆς νέας καὶ μάλιστα σ' ἐκείνη τὴ σιγῇ τοῦ ἐφάνη πῶς ἐξεχώριζε τὴν ὄψι τοῦ Κουτσονίκα καὶ τὴν ὄψι τοῦ Κίτσου Μπότσαρη· καὶ εἶπε.— Πῶς Σαμουὴλ; δὲν χαίρονται αὐτοὶ ἀκόμη τὸν γλυκὸν ἀέρα τοῦ κόσμου, ἀπὸ πότε καὶ ἐδῶ τοὺς ἔστειλε στὸν Ἄδην ἡ κατὰ τοῦ Θεοῦ;— Ζοῦνε οἱ Θεοκτάταροι, εἶπεν ὁ Σαμουὴλ, ἀλλὰ δαιμόνιο ζωογονεῖ καὶ τρέφει τὴν σὰρκα τους ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, ἐδῶ ἡ ψυχὴ με τὴν σὰρκα τοῦ κορμιοῦ τους τυρηννεύονται. (*) Νὰ κοντά

(*) Ὁ συγγραφεὺς ἐνταῦθα οὐ μόνον μιμεῖται, ἀλλ' ἀντιγράφει τὸν Δάτην, ὅστις ἐν ὅσῳ τῆς Πολέσεως λέγει τὰ αὐτὰ περὶ τῶν ἐν τῇ κύκλῳ τῶν προδωτῶν εὐρισκομένων συμπολιτῶν του, οἵτινες ὑπῆρχον εἰσὶν ἐν τῇ ζωῇ, ὅτε συνέγραφε τὴν θεϊκὴν κομψοδίαν. Νομίζω περὶ τὸν νὰ ἐπαναλάβω ὅτι ὁ ἀγαθὸς Τερτίς τῆς ἀδικεῖ ἀνδρᾶς, εἰς τὴν ἀνέφνησεν συνθηκολογήσαντες πρὸς τὸν

σου, ὦ Φῶτε, ἄλλος ἐρχόμενος προδότης τῆς Ἑλλάδος ποῦ γιὰ τὴν δειλότητα καὶ τὸ ἐλάττωμα τῆς καρδίας του ἀπὸ τῶρα παιδεύεται· αὐτὸς θὰ προδώσῃ τὸ γένος εἰς πλεον ἐπικίνδυνον στιγμὴν, καὶ ἐνῶ τὸ γένος θὰ ἐμπιστεύεται εἰς αὐτὸν καὶ μετὰ τὴν προδοσίαν αὐτὸς θέλει φθάσῃ εἰς τὸν βαθμὸν ἀδιαντροπίας, κακίας καὶ ἀπροσύντης ποῦ θὰ ὀνομάζεται ἀγαθὸς πατριώτης καὶ ἐπικαλεῖ τὸ ἔθνος νὰ ὑποταχθῇ εἰς τοὺς ἐχθρούς· ὦ μικρὲ, ἐσύ καὶ οἱ συντρόφοί σου μὴ χαιρόσασθε εἰς τὸν θυμὸν τῆς κακίας σας. Ὅσοι προδότες γεννηθοῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκτονταπλάσιοι θὰ ἀνασταίνονται γενναῖοι πολεμιστάδες γιὰ τὴν ἐκδίκησιν καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος. Ὁ Φῶτος ἀκούωντας αὐτὰ ἠθέλησε νὰ σιμώσῃ νὰ καλογνωρίσῃ ποῖος εἶνε αὐτὸς, ἀλλὰ ὡς ἔσκυψε, τὰ φίδια ποῦ ἐστεφανόναν τὸν προδότην ἐσηκώσανε τὰ κεφάλια τους καὶ ἐσκεπάσανε τὴν ὄψιν ἐκείνου τοῦ καταδικασμένου γιὰ νὰ μὴν τὴν γνωρίσῃ ὁ Φῶτος καὶ ὁ Φῶτος εἶπε. Μισῶ νὰ σὲ γνωρίσω, διστραμένε προδότη. Καὶ ἔτσι λέγωντας δύο καὶ τρεῖς φοαῖς τοῦ ἐπάτησε μὲς τὰ στῆθια καὶ ὁ Σαμουὴλ εἶπε, — Πάτιε πάτιε σ' αὐτὸ τὸ προδότη, ἡ ἀκράτητη ἐχθρὰ γιὰ τὴν κακίαν σημαδεύει ἀκράτητη ἀγάπη γιὰ τὴν ἀρετὴν· ἔτσι πάντα νὰ ἦσαι ἐσύ καὶ τὰ παιδιὰ σου καὶ τὸν ὀνόμα σου θὰ μείνῃ δοξασμένο εἰς ὅλους τοὺς αἰῶνας καὶ εἰς ὅλαις ταῖς ἐρχομέναις γενεαῖς, ἀφοῦ τῶρα εἶδες ὅλα αὐτὰ ἐπέστρεψε εἰς τὴν σπηλιὰ σου καὶ ἀφοῦ ξυπνήσῃς, θαρρετὰ νόμιζε, ὅτι ἀληθινὰ με ἐμὲ ὁμιλήσῃς καὶ ἐστάθηκες αὐτῇ τῇ νύχτῃ καὶ ἀλήθεια εἶνε ὅ,τι εἶδες καὶ ἀκουσες. Γιὰ νὰ σοῦ δώσω ἀκόμη καὶ ἄλλη πιαστὴ βεβαιότητα εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἤξευρε ὅτι εὐθὺς ποῦ ἐβῆ εἰς τὸ σκοτίνισμα ἡ ἐρχομένη ἡμέρα, ὁ Ἀλήπαςος παραβαίνοντας τὰς συνθήκας ποῦ ἔχει μ' ἐσὲ νὰ σὲ ἀφίσῃ ἡσυχον εἰς τὸ ταξίδι, θὰ σὲ χτυπήσῃ με πολὺ λαὸ καὶ ἐσύ νᾶσαι ἔτοιμος νὰ μὴ μείνης νικημένος στὴν ἐξαγνὴ μάχῃ. Αὐτὰ ἦταν τὰ ὑστερα λόγια τοῦ Σαμουὴλ καὶ ὁ Φῶτος ἐξύπνησε θαυμαζόμενος ποῦ ἦτανε, μετὰ τὸ στοχασμὸ σ' αὐτὴ τὴν νύχτῃ εὐγῆκε ἀπὸ τῆς σπηλιᾶς καὶ ἀκλούθησε με σιγῇ τὸ ταξίδι του, μεριμνώντας πάντα τὰ εἶδε καὶ τὰ ἤκουσε.

Ἦταν ὁ ἥλιος βασιλεμένος, ἐθολώσανε τὰ νερά, ἐλαμπαν τ' ἀστέρια, ἐνῶ ἐξάφνα ἀπὸ κρημαῖς τοποθεσίαις καὶ πλαταιαῖς πεδιάδες ἀκούει βόλια τουφεκιῶν νὰ πέφτουνε κατὰ τοὺς ἀνθρώπους του, ἀκούει τόπια νὰ φυσομανοῦν στὸν ἀέρα καὶ μεγάλη καταχνὰ καὶ σκόνη ἀσηκονόνταν· ἦταν ἔτοιμος ὁ Φῶτος εἰς τὴν μάχην· ἀλλὰ λίγαι ἦταν οἱ Σουλιώταις καὶ ἀριθμητοὶ οἱ ἐχθροὶ καὶ ἐδείλιασε ὁ Φῶτος γιὰ τὰ ἀποτελέσματα· ὡς ἦτανε σὲ αὐτὴ τὴν κατὰστασι νὰ ὅπου θεωρεῖ ἀπὸ τὰ ἄκρα τοῦ Οὐρανοῦ θεωρεῖ τὸν Σαμουὴλ νὰ καταβαίνει με ἐκείνη τὴν ἐτοιμασίαν ποῦ τὸν εἶδε τὴν νύχτῃ ἀλλὰ στὸ χεῖρι του ἐβαστοῦσε δίετομο σπαθὶ ὅλο φλόγα καὶ αἷμα καὶ τὸν εἶδε νὰ ὠρμήσῃ στοὺς ἐχθρούς· πόσοι ἐμείνανε λαβωμένοι, πόσοι σκοτωμένοι, πόσοι ἐφυγαν με τὴ λύσσα τοῦ φόβου! καὶ τότες ὁ Φῶτος πατώντας εἰς τὰ σώματα τῶν ἐχθρῶν καὶ δίχως νὰ χάσῃ κανένα ἀπὸ τὰ παληκάρια του ἡσυχὰ ἐταξείδευε καὶ ἀπέρασε στὰ Νησιὰ τὰ Ἴονικα.

ἄπιστον Ἀλὴν τὸ ἐπράξαν οὐδὲν ἡμεῖς ἀλλ' ἐν σὴν πατρίδα των, καὶ ἡν ἐπὶ τὴν οὐρανὸν εἰσέτι ὑπεφωσκει ἐλπίς ἐθ' κτλ. ἀνταρτησίας, τὸ δὲ μυστὶ Σαμὴλ ἡγούμενος ἐκείνων ἀνταρτῶν καὶ ἀσχοκτον.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΤΗΜΟΛΙΑ ΚΕΛΗΝΙΚΗ ΜΕΛΙΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ
Π. Μ.

ΚΡΑΥΓΗ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΟΣ

Εἰς δὲ σημείον κατήντησεν ἤδη τὸ προϊόν τῆς Σταφίδος ἐν ταῖς τῆς καταναλώσεως ἀγοραῖς· καὶ εἰς τὴν δεινὴν καὶ λίαν δυσχερῆ θέσιν περιέστη ἐσχάτως ἡ ἡμετ. Κυβέρνησις μὴ κατορθώσασα ἀτυχῶς νὰ καταρτίσῃ κατάλληλον καὶ ἀποτελεσματικὸν νομοσχέδιον προωρισμένον νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν τύχην τοῦ προϊόντος τούτου, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ νὰ προλάβῃ τὴν ἐπικειμένην πανωλεθρίαν τῶν ἡμετ. σταφιδοπαραγωγῶν, ἐπικαίρως κρίνομεν νὰ ἀναδημοσιεύσωμεν ἐν ταῖς στήλαις τῶν „Μουσῶν“ τὴν κατὰ τὸ 1883 καὶ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 2356 φύλλῳ τῆς ἐγκρίτου ἐφημερίδος „Ἀκρόπολις“ διατριβὴν τοῦ εὐπαιδέτου καὶ διακεκριμένου ἡμῶν συμπολίτου κ. Δ. Δ. Στραβοπόδης ὑπὸ τὸν τίτλον «Κραυγὴ ὑπὲρ τῆς Σταφίδος» δι' ἧς ὁ συμπολίτης μας οὗτος ἐμβριθέστατα καὶ ἀναλυτικώτατα ἐξετάζων τὴν τότε κατάστασιν τῆς Σταφίδος ἐν ταῖς ἀγοραῖς τῆς παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως καὶ οἶονεῖ προσιωνιζόμενος τὴν μέλλουσαν αὐτῆς τύχην ἀποφαίνεται περὶ τῆς σημερινῆς καταστάσεως τοῦ προϊόντος μας τούτου, συνέστησε δὲ εἰς τε τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰς τὴν Βουλὴν ὅπως λάβωσι μέτρα σύντονα καὶ ἀποτελεσματικὰ πρὸς πρόληψιν τῆς ἐπελ-

θούσης· σήμερον μεγίστης κρίσεως τοῦ Σταφιδοκαρποῦ, προτείνων ἵνα παταχθῇ τὸ κακὸν ἐν αὐτῇ τῇ ρίζῃ αὐτοῦ, μηδὲλως ποιούμενος χρῆσιν μορφινισμοῦ, ἀλλ' ὡς καλὸς ἀνατόμος συμβουλευὼν ριζικὴν θεραπείαν διὰ μέτρων ριζικῶν. Ἐὰν τὰ μέτρα ταῦτα, ἅτινα πρὸ 7 ἡδὴ ἐτῶν ὁ κ. Στραβοπόδης προέτεινε, ἐλαμβάνοντο ὑπ' ὄψει ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς, δὲν θὰ ἐπὶ ῥητο βεβαίως σήμερον τοιαύτη καταστροφὴ καὶ ἐγκατάλειψις ὡς εἰπεῖν τοῦ σπουδαίου τούτου προϊόντος μας καὶ τοσαῦται ζηαίαι εἰς τε τὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικά ταμεία, τηλικαύτη δὲ δυσπραγία καὶ δυσφορία εἰς τε τὸ ἐμπόριον καὶ τοὺς σταφιδοκλήμονας καὶ ἐν γένει εἰς ὅλον τὸ κράτος οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ διετέλει ἤδη ἐν τοιαύτῃ ἀμηχανίᾳ ἀμφίταλαντευομένη ποῖα ὡς σωστικώτερα νὰ μεταχειρισθῇ μέτρα. Διὰ τοῦτο, ὅσας τις τοιαῦτα ζωτικά ζητήματα, ὡς τὸ παρὸν, ἐξετάζονται καὶ ἀναλύονται ὑπὸ εἰδικῶν καὶ ἐμπείρων ἀνδρῶν, φρονούμεν ὅτι πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψει ὑπὸ τῶν κυβερνήσεων, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ νὰ ἐφαρμόζωνται τὰ ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τούτων προτεινόμενα μέτρα, ἅτινα προώριται πολλάκις νὰ γίνωνται μεγάλων ὠφελειῶν πρόξενα τῇ τε πολιτείᾳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ.

Ἡ ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν σπουδαία αὕτη διατριβὴ τοῦ καὶ ἐξ ἄλλων ἔργων γνωστοῦ ἡμῶν συμπολίτου, ἔχει ὡς ἐξῆς:

ΚΡΑΥΓΗ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΟΣ

ΨΗΦΙΣΑΤΕ ΝΟΜΟΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΝΤΑ
ΝΕΑΣ ΕΜΦΥΤΕΥΣΕΙΣ

(Ἐκτάκτου ἐκ Ζακύνθου ἀνταποκριτοῦ)

21 Νοεμβρίου 1883.

Πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ κ. Τρικούπη καὶ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Βουλὴν.

Σώσατέ μας ἀπὸ τὴν καταστροφὴν, σώσατέ μας ἀπὸ τὸν ἐπαπειλούμενον κίνδυνον δι' ἐγκαίρων καὶ ριζικῶν μέτρων.

Αὕτη ἡ φωνὴ ἐκπέμπεται παναχόθεν καὶ ἐξ αὐτῶν ἔτι τῶν ἐσχατιῶν τοῦ κράτους πρὸς τὴν κυβερνήσιν τοῦ κ. Τρικούπη καὶ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν κοινοβούλιον. Ἀπασσι αἱ τάξεις τῆς κοινωνίας, ἡ κτηματικὴ, ἡ ἐμπορικὴ, ἡ βιομηχανικὴ καὶ ἡ γεωργικὴ, ἐν πλήρει, ὡς εἰπεῖν, συναυλίᾳ, ταύτην τὴν σύστασιν, ταύτην τὴν παράκλησιν ἀποτείνουσι πρὸς τε τοὺς κυβερνῶντας καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ὅντως, δὲν πρόκειται περὶ περουνυχίδος, πρόκειται περὶ ζητήματος ἐκ τῶν ζωτικωτέρων τοῦ τόπου, καὶ δὴ περὶ τῆς ἡμετέρας σταφίδος, περὶ τοῦ σπουδαιότερου τούτου παράγοντος τοῦ δημόσιου καὶ ἰδιωτικοῦ ἡμῶν πλούτου.

Πάντες γινώσκουμεν εἰς ποίαν ἀπελπιστικὴν κατάστασιν διατελεῖ ἐφέτος τὸ προϊόν τούτο ἐν πάσαις ταῖς σταφιδόφοροις ἀγοραῖς τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἐκ τῶν ἐξυτελισμένων τιμῶν καὶ τῆς φοβερᾶς ἀπώλειας ἧτις ἐπικρατεῖ δυστυχῶς ἐν ταῖς ἀγοραῖς τῆς καταναλώσεως, ἐνεκα τῆς μεγάλης ἐποδείας τοῦ ἐφεστώτος ἔτους, τῶν πολλῶν ἀποθνή-

σκόντων τοῦ παρελθόντος, ἐν μέρει δὲ καὶ τῆς ἀθλίως ποιότητος μερῶν τινῶν τῆς παραγωγῆς. Πάντες γινώσκουμεν τὰ συνετὰ διαβήματα τῆς ἡμετέρας ὄντως πατριωτικῆς κυβερνήσεως, καὶ τὰς προσπάθειας, ἃς ἐνδελεχῶς καταβάλλει παρὰ τῇ γαλλικῇ κυβερνήτει περὶ παραδοχῆς τῆς συμβάσεως ἐπίσης γνωστῆς τυγχάνουσι καὶ αἱ προσπάθειαι τῶν ἡμετέρων σταφιδεμπόρων, καὶ μάλιστα τῶν μεγάλων παρ' ἡμῖν ἐμπορικῶν οἰκῶν, πρὸς εὐρεσιν νέων κέντρων καταναλώσεως καὶ εἰσαγωγῆν τοῦ προϊόντος μας τούτου ἐξ τε τῆς Ρωσσίας, καὶ εἰς ἄλλας ἀγοράς ἄλλων ἐπικρατειῶν· πλὴν ἐπιτραπήτω ἡμῖν ν' ἀποφανθῶμεν, χωρὶς νὰ φανώμεν πῶς ἀπαισιόδοξοι, ὅτι ἐξ ὅλων αὐτῶν τῶν διαθεμάτων καὶ ἐνεργειῶν, οὐδὲν μόνιμον καὶ ἀσφαλὲς προσδοκῶμεν πρὸς τελείαν ἐξασφάλισιν τῆς καταναλώσεως δλοκλήρου τοῦ προϊόντος μας τούτου, καθόσον καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἡ Γαλλία ἤθελεν ἀποδεχθῇ τὴν σύμβασιν, τὰ πράγματα οὐδὲλως θὰ μεταβάλλωσιν ὅψιν, καθότι τοῦτο οὐδὲν ἄλλο ἔσται ἢ θεραπεία ἐφήμερος, διότι γνωστὸν ὅτι οἱ ἀμπελῶνες αὐτῆς καὶ ἰδίως τῶν μεσημβρινῶν αὐτῆς μερῶν, ἤρξαντο ἀναλαμβάνοντες ἤδη τὴν προτέραν αὐτῶν εὐφορίαν, ἐπίσης γνωστὸν τυγχάνει, ὅτι ἡ δι' ἀμερικανικῶν κλημάτων ἀναφύεσις τῶν ὑπὸ τῆς φυλλοξήρας καταστραφεισῶν ἀμπελῶν,θαίνει θαυμασίως, καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐν τῷ ὀλίγῳ χρόνῳ οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι ἔσται ἀφρικτον τὸ ἰσοζύγιον τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς καταναλώσεως τῶν οἴνων ἐν Γαλλίᾳ καὶ τότε δὴ, τότε φόβος ἐστὶ μήπως ἴδωμεν εἰσχομένους ἐν Γαλλίᾳ διὰ μὲν τοὺς οἴνους φόρους ἀπαγορευτικούς, (des impôts prohibitifs) διὰ δὲ τὰς σταφίδας, ἐπαχθεστάτους· διὰ τοῦτο ἰσχυρίσθημεν ἀνωτέρω ὅτι τὰ ἐκ τῆς συμβάσεως πλεονεκτήματα, τὰ νῦν καὶ ἄλλως τε ὑφιστάμενα, εἰσονται ὅλως ἐφήμερα. Ποῖα λοιπὸν τὰ ριζικά μέτρα, τὰ προτεινόμενα νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν παραγωγὴν καὶ νὰ διευκολύνωσι τὴν καταναλώσιν; Καθ' ἡμᾶς ἐπικρατεῖ μόνον ὑπάρχει ἡ ἐξασφάλισις τοῦ προϊόντος ἀπαγορεύσις νέων ἐμφυτεύσεων ἐπὶ μίαν τουλάχιστον δεκά-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΔΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ

ετίαν.» Ψηφίσατε νόμον τοιοῦτον ἀπαγορεύοντα νέας σταφιδοφυτείας, ψηφίσατε τὸν εὐεργετικόν, τὸν σωτήριον τοῦτον νόμον, διότι μόνον δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου δύναται νὰ ἐπέλθῃ τὸ ποθοῦμενον ἀποτέλεσμα.

Ἡ ἐφεισινὴ ἐσοδεία ἀνέρχεται εἰς τὸ καταπληκτικὸν ποσὸν τῶν 340 ὡς ἔγγιστα ἑκατομμυρίων. Ἐάν ἀνατρέξωμεν ν' ἀνεύρωμεν τὴν κατανάλωσιν τῶν παρῳχημένων ἐτῶν, θέλομεν ἴδει ὅτι ἡ μεγαλειτέρα παγκόσμιος κατανάλωσις τῆς ἑλλην. σταφίδος εἶνε ἡ τοῦ ἔτους 1886 ἀνελθούσα εἰς 130 περίπου χιλ. τόνους, ἥτοι εἰς 280 ὡς ἔγγιστα ἑκατομμύρια, ἐξ ὧν μόνον εἰς Γαλλίαν εἰσέχθησαν τότε περὶ τὰ 90 περίπου ἑκατομμύρια· ἀλλὰ δι' οὗς λόγους ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν ἡ εἰς Γαλλίαν εἰσαγωγή τοῦ προϊόντος μας ὁσημέραι ἐλαττοῦται, βλέπομεν δὲ ὅτι, ἐνῶ ἐκ τῆς περυσινῆς ἐσοδείας μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης, ἥτοι ἐν δικαστήματι 3 μηνῶν, ἐξήχθη διὰ τὴν Γαλλίαν σταφιδόκαρπος περὶ τὰ 40 ὡς ἔγγιστα ἑκατομμύρια ἀγγλ. λιτρῶν, ἔφετος μόλις περὶ τὰ 25 ἑκατομμύρια ἐξήχθη μέχρι τοῦδε. Ἐάν δὲ παραδεχθῶμεν, ὅτι καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἀγοράς τῆς Ἑσπερίας, γίνῃ ἡ αὐτὴ κατανάλωσις τοῦ 1886, προκύπτει ἐφέτος ἐν περίσσειμᾳ ἐξ 100 ὡς ἔγγιστα ἑκατομμυρίων ἀγγλ. λιτρῶν. Τίς λοιπὸν ἡ τύχη τοῦ περισσεύματος τούτου; Μέρος αὐτοῦ ἐπισωρευθήσεται εἰς τὰς ἀγοράς τῆς καταναλώσεως καὶ μέρος καταστραφῆσεται ὡς ἐκ τῆς ἀθλίης ποιότητος καὶ τῆς κακῆς διατηρήσεως, ἐντεῦθεν δὲ ὁ ἐξευτελισμὸς τῶν τιμῶν, ἡ ἀπραξία, ἔστιν ὅτε καὶ ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ εἵδους καὶ αἱ ταύτας συμπαρομαρτυροῦσαι ζημίαι. Καὶ ἂν ἐφέτος παρήχθησαν 340 ἑκατομμύρια, μετὰ παρέλευσιν 3—4 ἐτῶν, οὐδεμία ἐμφυσιολογία ὅτι ἡ παραγωγή ἡμῶν θὰ ὑπερβῇ τὰ 400 ἑκατομμύρια· διότι οὐδένα λαμβάνει ὅτι εἰς ὅλα τὰ σταφιδόφρα μέρη τοῦ κράτους ἐγένοντο καὶ ὁσημέραι γίνονται νέαι ἐμφυτεύσεις, αἵτινες μετὰ μικρὸν βεβαίως καρποφορήσουσι· ἐάν δὲ μὴ ἐπέλθῃ φραγμὸς τις ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς, μετὰ παρέλευσιν δεκά· ἐτῶν ἡ παραγωγή μας θὰ φθάσῃ εἰς 500 καὶ πλέον ἴσως ἑκατομμύρια. Ἡ ἀψηφισθὴ λοιπὸν νόμος ἀπαγορεύων τὴν ἐπὶ μίαν δεκαετίαν ἐμφυτεύσιν νέων σταφιδαμπελῶν εἰς ἅπαν τὸ κράτος, ἀλλ' ὁ νόμος, αὐτὸς αἰ μὴ ἐφαρμοσθῇ ἀποτόμως καὶ διὰ μίας, ὅπως μὴ ἐπέλθῃ ζημία εἰς τοὺς σταφιδοκτήμονας τοῦ· ἔχοντας δαπανῆσαι καὶ καλλιεργῆσαι ἤδη γαίαν πρὸς φυτουργίαν, ἀλλὰ διαταχθῆσαν οἱ δήμαρχοι τοῦ κράτους ἵνα χορηγήσωσι τῇ Κυβερνήσει ἀκριβεῖς ὅσον ἐνεστὶ πληροφορίας περὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν γαιῶν ἐκάστου δήμου, αἵτινες εἰσὶ πεφυτωρημέναι σταφίδας, διαταχθῆσαν δ' οὗτοι ὅπως δι' ἐγκυκλίου των γνωστοποιήσωσι τοῖς δημόταις των ὅτι μόνον κατὰ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος 1889 ἐπιτρέπεται αὐτοῖς νὰ ἐνεργήσωσι νέας ἐμφυτεύσεις, καὶ ὅτι οἱ προτιθέμενοι νὰ ἐνεργήσωσι τοιαύτας, δεόν νὰ δηλώσωσι τοῖς οἰκείοις δημάρχοις τὴν ἐκτασιν τῶν γαιῶν αἱ ἔχουσιν ἤδη ἐτοιμάσει πρὸς φυτουργίαν· ἀπὸ δὲ τῆς 1.ης Ἰανουαρίου 1890 ἀπαγορεύσατε ρητῶς καὶ αὐστηρῶς νέας σταφιδοφυτείας ἐπιβάλλοντες φόρον ἀνὰ ἑκάτον δραχμᾶς τὸ στρέμμα τῷ δηλώσοντι ὅτι προτίθεται νὰ προβῇ εἰς νέας ἐμφυτεύσεις, πρόστιμον δὲ 200 δραχμῶν κατὰ στρέμμα εἰς ὅτινα ἤθελεν ἀνακλυθῇ ὅτι ἐνέργησε φυτείας ἀνευ τῆς ἀπαιτουμένης δηλώσεως καὶ ἀδείας τοῦ οἰκείου δημάρχου, συνιδευσμένης ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ διπλοτύπου τοῦ ἐκδομικοῦ φόρου, πρὸς εἰσπραξίν τοῦ φόρου ἡ καὶ τοῦ πρόστιμου. Μόνον δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου φρονούμεν, δυνάμεθα νὰ σταματήσωμεν τὸν χεῖμαρρον τῆς παραγωγῆς, ἐπιδιδόνοντες δεαστηρίως πᾶν ἄλλο μέσον πρὸς εἰσαγωγὴν τοῦ προϊόντος εἰς νέας ἀγοράς καὶ ἐξασφάλισιν τῆς κατανάλωσός· Ἄλλο modus vivendi πρὸς διείσωσιν τῆς παραγωγῆς μας, ἡμεῖς τοῦλάχιστον δὲν διορίζομεν διὰ τοῦ μέτρου τούτου σάζμεν καὶ τοὺς ἡμετέρους γαιοκτήμονας ἐκ τῆς παντελοῦς καταστροφῆς καὶ τῆς ὡς εἰπὲν μονομανίας,

καὶ, ἣν ἔχουσιν ἀκόμη τοῦ νὰ δαπανῶσιν ἀδρῶς ὀπώ-προπαρκακευάζωσι τὰς γαίας των μόνον πρὸς φυτουργίαν σταφιδῶν. Διὰ δὲ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἡμετ. κυβερνήσεως πρὸς σύστασιν γεωργικῆς Τραπεζῆς, μεγίστη ὠθησις θέλει δοθῇ εἰς τοὺς ἡμετέρους γεωγούς, ὅπως ἐπιδιδῶσιν εἰς τὴν καλλιεργσίαν τῶν σιτηρῶν καὶ ἄλλων προϊόντων, ἅτινα τοσοῦτον εἰς τὸ κράτος ἡμῶν παρημελήθησαν. καὶ διὰ τὰ ὁποῖα τοσοῦτον χρεῖμα ἐξάγεται ἐτήσιως πρὸς προμήθειαν αὐτῶν. Ἡ πρόνοια τῆς ἡμετέρας κυβερνήσεως πρὸς σύστασιν τῆς ἐν λόγῳ Τραπεζῆς μεγάλως τιμᾷ αὐτὴν, οὐδεὶς δ' ἄγνοεῖ ὅτι ἡ ἰδρυσις αὐτῆς ἦτο πρὸ πολλοῦ ἀναγκασιότατη, καθόσον προῤῥισται νὰ συμβάλλῃ μεγάλως εἰς τὴν κτηματικὴν τῆς χώρας ἐπίδοσιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐγκτεται κατὰ μέγα μέρος τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἡ εὐμερία καὶ τῶν πολιτῶν ἡ εὐμάρεια.

Δ. Α. ΣΤ.

Α ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΑΝΤΖΩΝΗ

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Ἀνέστη. Τίνι τρόπῳ ἀφῆρήθῃ ἡ λεία τοῦ θανάτου; πῶς παρεβίωσε τὰς σκυταῖας πύλας; πῶς ἐσώθη ἐκ δευτέρου ὁ εἰς ἀλλοτρίαν ὑποκύψας δυνάμιν; Ὁρκίζομαι εἰς Ἐκεῖνον, ὅστις ἐκ νεκρῶν τὸν ἀνέστησεν, ὅτι

Ἀνέστη! Ἡ ἱερὰ αὐτοῦ κεφαλὴ δὲν ἀναπαύεται πλέον εἰς τὸ σινδάριον. Ἀνέστη! Ὁ λίθος τοῦ μνημείου τάφου παρὰ πλεῖρος αὐτοῦ κεῖται ἀνατετραμμένος. Ὁ ἀνὴρ ἰσχυρότερος μετὰ τὴν μεθὴν του, ὁ Κύριος ἐξύπνησε.

Καὶ καθὼς ὁ ἐν μέσῳ τῆς ὁδοῦ καὶ ὑπὸ σκίαν δάσους ἀναπαυθεὶς ὁδοιπόρος εὐθὺς ὡς ἀνακύψῃ, τινάσσει ἐκ τῆς κεφαλῆς τὸ ζῆρον ρύλλον, ὅπερ ἀποσπασθὲν τοῦ κλάδου ἐλαφρῶς ἐπεκαθήσθη ἐπ' αὐτῆς,

Οὕτω ὁ ρωμαλεὸς Ἐκεῖνος ἔριψε μακρὰν αὐτοῦ τὸ ἄδρανές μάξιμαρον, ὅπερ ἐνέκλειε τὸ ἐσκαμμένον φορεῖον, ὅταν ἡ ψυχὴ ἐπανεληθεῖσα ἐκ τῆς ζοφερᾶς κοιλάδος ἐν τῇ ἀφώ-νῳ θεότητι, — Ἐγερθητι, εἶπε, ἰδοὺ ἐγὼ μετὰ σοῦ.

Ὁποῖος λόγος διεσπάρη μεταξὺ τῶν κεκοιμημένων τοῦ Ἰσραὴλ! Ὁ Κύριος ἠνέωξε τὰς πύλας, ὁ Κύριος ὁ Ἑβραϊστικῶς! Ἦν δίκαιοι, οἱ ἐν προσδοκίᾳ ἀναπαυθέντες, ἐτελείωσεν ἡ ἐξορία σας. Εἰς αὐτὸς ὁ Λυτρωτὴς.

* Ὁ Ἀλέξανδρος Μαντζῶνης εἰς τῶν ἐπισημοτέρων Ἰταλῶν ποιητῶν τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος ἐγενήθη ἐν Μιλάνῳ τῷ 1785 καὶ ἀπέθανε τῷ 1873 εἰς ἡλικίαν 88 ἐτῶν. Τὰ κυριώτερα αὐτοῦ ἔργα εἰσὶν οἱ Μελλόβονυμοι, μυθιστόρημα μεγίστης ἀξίας, ὅπερ μετεφράσθη εἰς πάσας τὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν, καὶ αἰτραγῆδιαι τοῦ Κερμανιόλα καὶ Ἀδελφίς εἰς ἃς κατὰ τὸν τρόπον τῶν ἀρχαίων εἰσῆγαγεν ἐν τέλει ἐκάστης πράξεως τὸν χορόν, τὰ δὲ ὑπὸ τούτου ἡδόμενα ἅσματα εἰσὶν ἀξιοθαύμαστα διὰ τὸ λυρικὸν ὄφους, τὸ πατριωτικὸν αἶσθημα, τὴν δύναμιν τῆς ἐκφράσεως καὶ τὴν ἁρμονίαν τοῦ μέτρου, τέλος οἱ θρησκευτικοὶ αὐτοῦ ὕμνοι ἐν οἷς διαλάμπει ἡ ἄκρα θεοσέβεια τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἡ τοσοῦτον περιάλητος εἰς τὸν Ναπολέοντα Α'. Ὡδή του, ἥτις θεωρεῖται ἀνωτέρα τῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀπικειμένων ὑπὸ τῶν μεγαλειτέρων συγγραφέων τῶν ἡμετέρων, κατέστησε πολλὰς τῶν ὁποίων ἐνθουσιώσαντες ὡς ὑπόδειγμα μιμήσεως. Τὴν παρούσαν ὡδήν μετεφράσατο ὁ Κ. Π. ΚΑΡΑΪΩΑΝΗΣ, ὁποῦ καὶ ἐκδόθη ὑπὸ τοῦ Κ. Π. ΚΑΡΑΪΩΑΝΗΣ, ὡς ἰδίως ἡ δημοκρατικὴ δὲν θέλει πολὺ σέβαστον.

ΚΑΡΑΪΩΑΝΗΣ
Κ. Π. ΚΑΡΑΪΩΑΝΗΣ
Κ. Π. ΚΑΡΑΪΩΑΝΗΣ

Πρὸ αὐτοῦ τίς τῶν θνητῶν ἤθελε τολμήσει νὰ κατέλθῃ εἰς τὰ αἰώνια βασίλεια; Κατέβη, ὦ γηραιοὶ πατριάρχαι, ἵνα ὑμᾶς ἀφαρπάσῃ ἐκ τοῦ σιωπηλοῦ ἐρέβους τοῦ Ἄδου· ἡ ἐλπίς καὶ ὁ πόθος τῶν ἀρχαίων χρόνων, ἡ φρίκη τοῦ Ἐχθροῦ, ὁ ἐπαγγελθεὶς Νικητὴς.

Εἰς τοὺς θαυμασίους προφῆτας, οἵτινες ἀφηγήθησαν τὸ μέλλον, ὡς ὁ πατὴρ διηγείται εἰς τὰ προσεκτικὰ αὐτοῦ τέκνα τὰ συμβάντα τοῦ παρελθόντος, ἐπεφάνη ὁ ὑπέρτατος ἐκεῖνος Ἥλιος, ὅστις διὰ τῆς γλώσσης αὐτῶν ὤμοσεν, ὅτι ἡ γῆ θέλει ἰδῇ τὸν Θεόν της.

Ὅτε δ' Ἀγγαῖος, ὅτε δ' Ἡσαΐας ὑπεσχέθησαν εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον, ὅτι ἡμέραν τινα ἤθελεν ἔλθαι ὁ Περιπόθητος, ὅτε ἐσθυσμένος εἰς τὰς σκέψεις αὐτοῦ ὁ Δαυὶδ ἐνέγνων τὰς ἡριθμημένας ἡμέρας καὶ ἐμνημόνευσεν μὴ γεννηθέντων εἰσέτι ἐτῶν.

Ἦδη πρῶτα καὶ μετὰ δακρυβόετους ὀφθαλμούς ἡ Μαγδαλινὰ καὶ αἱ ἄλλαι γυναῖκες ἐβόησαν τὸν διὰ σκουροῦ θανατωθέντα. Αἰφνης ὁλόκληρος τῆς Σιών ὁ λόφος ὁρίσθη καὶ ἡ ὑβριστικὴ κουστωδιά ὠχρίσεν ἐκ τρόμου.

Παράδοξος νεανίας ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ μνημείου. Τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἔλαμπεν ὡς ἀστρική καὶ τὰ ἐνδύματά του ἦσαν λευκά ὡς ἡ χιών. Ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῆς θρηνούσης μετ' εὐμενείας ἀπήντησεν· Ἀνέστη, δὲν ὑπάρχει πλέον ἐνταῦθα.

Μακρὰν ἡμῶν οἱ ἄκορμφοι μανθῶσαι καὶ οἱ ἰώδεις χρωματισμοί! Ἄς ἀναλάβῃ ὁ συνήθης χρυσός. Ἀμφιέσθητι, Ἰερεῦ, τὸ λευκὸν περιβόλαιον καὶ ἐπανάλαβε τὰ ὑψηλά σου καθήκοντα. Ἀνάγγειλον ὑπὸ τὴν λάμπην τῶν λαμπάδων, ὅτι ὁ Κύριος ἀνέστη.

Φωνὴ ἐκ τοῦ θωμῶ ἠκούσθη· Χαῖρε ἀγαπητὴ τοῦ οὐρανοῦ Δέσποινα, χαῖρε· ὁ Κύριος τὴν σὴν ἐξελέξατο γαστέρα, ἵνα περιβληθῇ τὴν θνητὴν ἡμῶν φύσιν· ἀνέστη ὡς προεῖπε· δεήθητι ὑπὲρ ἡμῶν, διότι ἠθέλησεν, ἵνα ἡ δέησίς σου καταστῇ αὐτῷ νόμος.

Ἀδελφοί, ἡ ἱερὰ ἀκολουθία μόνον περιχαρῶς σήμερον ὀμιλεῖ· ἡ σήμερον εἶνε ἡμέρα εὐωχίας, ἡμέρα καθ' ἣν πᾶσα ἀγάλλεται ψυχὴ. Ποία μήτηρ δὲν ἐπείγεται, ἵνα ἐνδύσῃ τὰ μικρὰ αὐτῆς τέκνα διὰ τῶν ὠραιότερων φορεμάτων;

Ἔστω λιτὸν τὸ δεῖπνον τοῦ πλουσίου, πᾶσα τράπεζα ἐχέτω τὰ δῶρά του. Ὁ ἀφαιρούμενος χρυσὸς ἐκ τῆς πολυτελείας πλουσιῶν φαγητῶν ἐκχυθῆτα φιλίως εἰς τὴν ταπεινὴν στέγην, ὁ πτωχικὸς σήμερον δίσκος ἄς φανῇ παιδρότερος.

Μακρὰν ἡμῶν αἱ κραυγαὶ καὶ ὁ θόρυβος τῶν ἀσέμνων τέρψεων. Ἡ τοιαύτη τέρψις δὲν εἶνε ἡ τέρπουσα τὰς καρδίας, ἀλλ' ἡ εἰρηνικὴ ἐν τῇ ἐκδηλώσει της, ἡ οὐρανία, ἡ προάγγελος τῆς μελλούσης χαρᾶς.

ὦ μακάριοι! δι' αὐτοὺς λαμπρότερος ἀνατέλλει ὁ ἥλιος τῶν ἀγίων ἡμερῶν. Ἀλλὰ τί γενήσεται ὁ ἄφρων ἐκεῖνος, ὁ στρέψας τὰ παραπλανηθέντα αὐτοῦ βήματα εἰς τὴν ἀγούσαν εἰς τὸν θάνατον; Ὁ θέμενος τὴν πίστιν αὐτοῦ εἰς τὸν Κύριον μετὰ τοῦ Κυρίου ἀναστήσεται.

Π. Μ.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

ΑΝΑΜΕΣΟΝ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Ὅταν ἐχώρισ' ὁ θεὸς τὰ γένη τῶν ἀνθρώπων
Κ' εἰς τὸ καθένα χωριστὰ ἔδωκε κ' ἓνα δῶρο,
Σοφίαν Ἕλληνας ἐχάρισε τῆς λευθερίης τὸ πνεῦμα.
Τὸ πνεῦμα τοῦτ' ὠδήγησε τὸν θεῖον Προμηθεῖα
Νὰ κλέψῃ ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς τὸ πῦρ τῶν ἀθιμάντων
Καὶ νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὴν γῆν πρὸς φωτισμὸν τοῦ κόσμου.
Μ' αὐτὸ δ' ἔως ἡμερῶν καθάρισε τὰς χώρας
Ἀπὸ τῆς θηρίας ἀνήμερα κ' ἀπὸ τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους.

Τοὺς ἀργοναύτας ἔφεραν αὐτὸ εἰς τὴν Κολχίδα,
Ποῦ πῆραν τὸ χρυσομαλλο τὸ δέρμα, καὶ τὸν δρόμον
Ἀνοῖξαν στὸ ἐμπόριο ὅπου γεννᾷ τὸν πλοῦτο.

Τοῦ· Ἕλληνας δ' οὖνε μαζὺ ἔφερε τὴν Τρωάδα,
Ποῦ ἐδικήθη ὁ Ἀχιλλεὺς τὴν ὕβρι τῆς Ἑλένης.
Στὸν Μιραθῶνα ἔστησε τὰ πρῶτα τρόπαιά του.

Στῆς Σελκιμίνας τὰ νερά κατέπνιξε τὸν Ξέρξη,

Καὶ σὺν τὸν ἥλιο ἔλαμψε σ' ὅλη τὴν οἰκουμένην

Μὲ τέχνας καὶ μὲ γράμματα ἐφώτισε τὸν κοσμο,

Καὶ μένουν τὰ μνημεῖά του καὶ σήμερον ἀκόμα

Πρωτότυπα, ἀμίμητα στὴν ὡμορφίᾳ στὴν τέχνη.

Ἡμῶστε τὰ βάρβαρα τὰ ἔθνη καὶ τὰς χώρας.

Τῶν Μακεδόνων κατ' ἀρχὰς μετέδωκε καὶ φύσι

Καὶ Ἕλληνας τοὺς ἐκαμεν ἡ γλῶσσα κ' ἡ θεοσκεία,

Καὶ τοὺς σκληροὺς ἀργότερα καὶ νικητὰς Ῥωμαίου

εἰς τὸν ζυγὸν τοῦ ἔδωκεν ἡ Ἑλληνικὴ σοφία.

Στὴν Αἴγυπτον ἐπέταξε τὸ Πνεῦμα τῶν Ἑλλήνων

Κ' ἐφώτισε τὴν Ἀφρική διὰ τῶν Πτολεμαίων.

Καὶ ὅταν ἔστελ' ὁ θεὸς τὸ μοναχὸ παιδί του

Νὰ σόσῃ τὸ ἀνθρώπινο τὸ γένος ἀπ' τὰ πάθη

Τῆς ἀμαρτίας τῆς παλῆας καὶ νὰ τὸ λευθερώσῃ

Ἀπ' τὰ δεινὰ τὰ φοβερά κ' ἀπ' τὸν ζυγὸν τῆς Ῥώμης,

Νὰ καταστήσῃ ἀδελφοὺς τὰ χωρισμένα γένη,

Καὶ τὴν ἀγάπην κήρυξεν ὡς ἀληθὴ θεοσκείαν,

Τὰ ἔθνη δὲν ἠθέλησαν τὸν λόγον τοῦ ν' ἀκούσουν,

Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἑλληνικὸν τὸ κήρυγμα ἐδέχθη

Κ' ἐκ νέου πάλιν ἔσωσε μὲ τὸ σταυρὸ τὸν κόσμον!

Κ' ἦλθαν εἰς τὸ Βυζάντιον, κ' ἦλθαν στὴν Νέαν Ῥώμην

Τὸ Πνεῦμα μὲ τὸ βάπτισμα, κ' ἐκείθεν ἐκηρύχθη

Στὴν οἰκουμένη πανταχοῦ τὸ δόγμα τοῦ Σωτῆρος,

Στοὺς Ἕλληνας τότε ἔδωκε τὰ γράμματα τὴν πίστην.

Ἀλλ' ὅταν τὰ δαιμόνια ποῦ ξέρασαν ὁ ἄδης

Πῆραν τὸ Βυζάντιον καὶ τὴν Ἀγίαν Σοφίαν,

Τὸ Πνεῦμα πέταξ' ἀπ' ἐκεῖ καὶ πέρασε στὴ δύση,

Ὅπου ταχέως βλάστησε τὸ δένδρον τῆς σοφίας,

Καὶ ἔφερε γλυκοὺς καρποὺς στὰ χέρσα ἐκεῖνα μέρη.

Ἀλλ' οἱ μεγάλοι ἄρχοντες κ' οἱ δυνατοὶ τοῦ κόσμου

Χριστιανοὶ λεγόμενοι τὸν Τοῦρκο προτιμοῦσαν,

Κ' ἦσαν κωφοὶ στοὺς στεναγμοὺς, κ' ἦσαν τυφλοὶ στὰ

Ποῦ τὸ τζαϊπωρ' ἔχυνε τὸ γένος σκλαβωμένο! δάκρυα

Ἀλλὰ τὸ μάτι τοῦ Θεοῦ εἶδε τὴν ἀδικίαν,

Καὶ ἔστειλ' ἓναν Ἀγγελο κ' ἐξύπνησε τὸν Ῥῆγα.

Κι' ἠκούσθη τότε μιὰ φωνὴ, ποῦ σάλεψε τοὺς τάφους.

Καὶ τότε ὡς γίγας ὁ λαὸς σηκώθη τῆς Ἑλλάδος,

Καὶ τότε μὲ τὸ αἷμα τοῦ ἐπότισε τὴν γῆν του.

Καὶ τότε τρέζανε πολλοὶ ἀπ' τῆς Φραγγίας τὰ μέρη,

Καὶ Γάλλοι, κ' Ἀγγλοὶ, κ' Ἰταλοὶ καὶ Γερμανοὶ προ-

[θύμως.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἦλθαν τὸ αἷμά τους νὰ χύσουν

Καὶ δείξαντες πῶς οἱ λαοὶ δὲν εἶχανε μιὰ γνώμη

Μὲ τοὺς τυράννους βασιλεῖς τῆς μαύρης συμμαχίας,

Ποῦ ἱερὰν ὠνόμαζαν πρὸς ἐμπαιγμὸν τοῦ Κόσμου

Κ' ἐνίκησεν ἡ λευθερίᾳ κατὰ τῆς τυραννίας,

Κ' ἔστησε νέα τρόπαια τὸ Πνεῦμα στὴν Ἑλλάδα.

Κ' ἐκ νέου πάλιν βλάστησε τῆς λευθερίας τὸ δένδρον

Πλὴν ἓνα χεῖρ πατρικὸ γιὰ λάτρη του δὲν ἔφερε...

Καὶ ὅλοι κόβουν ἅπεναν πρὸς χρῆσιν των τοὺς κλάδους,

Καὶ δὲν τοὺς μέλει ἂν στραβὰ τὸ δένδρον μας αὐξάνη.

Γιὰ τοῦτο καὶ μαραίνεται, γι' αὐτὸ καρπὸ δὲν φέρνει...

Πλὴν θάρος! Ἄς ἔλθῃ ὁ πῦρ τοῦ Πνεύματος νὰ κοιμᾶται

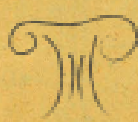
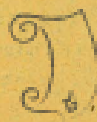
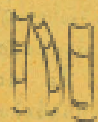
Ποιὰς ἐξύπνησεν ἡ εὐαγγελικὴ κενεὶα νῦν Ῥῆγας,

Μὲ τὴν ἐξουσίαν Κεντρικῆς Ἐκκλησίας

Τὸ ἔθνος ἀπ' τὸν λήθαργον καὶ τὸν δὲν ἐκπνέσῃ!

ΜΟΝΑΧΕΙΟΝ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ 1894

Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗΣ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Σήμερον ὁ χριστιανικὸς κόσμος πενθήμεως ἐορτάζει τὰ ἅγια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πάθη καὶ τὸν σταυρικὸν αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος θάνατον. Ὡς κλίνωμεν πάντες τὸ γόνυ πρὸ τοῦ ἑσταυρωμένου καὶ ὡς ταπεινώσωμεν ἐπ' ὀλίγον τὴν καρδίαν καὶ τὸν νοῦν ἐνώπιον τοῦ τόσον δι' ἡμᾶς ταπεινωθέντος Θεοῦ.

— Ἐγένετο παραδεκτὴ ἐκ μέρους τῶν ξένων δανειστῶν, ἢ πρότασις, ἵνα ἡ Ἑλλάς πληρώσῃ 30 τοῖς ὄφιν ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ σχηματισθῇ εταιρεία πρὸς εἰσπραξίν τῶν ἐσόδων, δι' ὧν θέλουσι πληρῶνεσθαι τὰ τοκομερίδια.

— Ὁ δαίμων τῆς καταστροφῆς, ὅστις τοσοῦτον ἐπέφερεν ὄλεθρον εἰς τὴν ἀτυχὴ νῆσόν μας καὶ ὅστις ὀλίγον χρόνον μετὰ ταῦτα ἀγρίως προσέβαλε καὶ τὴν πόλιν τῶν Θεῶν, δεινὸς καὶ πάλιν κατ' αὐτὰς ἐξεδηλώθη ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Θεῶν καὶ Λοκρίδος. Αἱ πόλεις Ἀταλάντη, Θῆβαι, Λαμία καὶ ὅλα τὰ περὶχωρα αὐτῶν, μεγίστας ὑπέστησαν ζημίας, ἐνεκα τῶν ἐσχάτως ἐπισυμβάντων ἐκεῖ καταστρεπτικῶν σεισμῶν, ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῶν ὁποίων πλεῖστα ἀριθμοῦνται τὰ θύματα. Αἰσθητὰ φιλανθρωπίας προερχόμενον ἐκ πόνου, τὸν ἐποίησεν πρὸ ἑτοῦς ζωκρὸν καὶ ἡμεῖς ἠορᾶν ἡμῖν νὰ ὑψώσωμεν τὴν φωνὴν ὑπὲρ τῶν σεισμοπλήκτων ἀδελφῶν μας καὶ νὰ ἐπιανεσθῶμεν ὑπὲρ αὐτῶν τῆς εὐσπλαχνίας τοῦ τάλαντος καὶ τὸν ὀδολόν.

— Ἡ διανομὴ τῶν διπλοτύπων τοῦ ὑπολοίπου τῶν βοηθημάτων, τὰ ὁποῖα ἐσχάτως ἐστάλησαν ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐξακολουθεῖ μετὰ μεγίστης ἀκριβείας καὶ τάξεως ἐκ μέρους τῆς τοπικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ ἀξιότιμου καὶ εὐπαιδευτοῦ παρ' ἡμῖν Νομάρχου κ. Παν. Μπαρδάκα, καὶ τῶν ἐγκρίτων συμπολιτῶν μας κ. κ. Ι. Παπαδάτου δικηγόρου καὶ Ι. Θωσσοπούλου ἱατροῦ. Οἱ μεγάλοι κόποι εἰς οὓς τ' ἀνωτέρω σεβαστὰ μέλη τῆς τοπικῆς Ἐπιτροπῆς ἀνευ οὐδεμιᾶς ὑποχρέωσης διὰ τῆς διανομῆς ταύτης ὑπεβλήθησαν, μετὰ τὴν ἰδίαν συμφερόντων ἡμέρας ὀλοκλήρους— καὶ δὴ ἡμέρας τοιαύτας—ὀυσιάζοντα, ἢ προσοχὴ καὶ ἐπιμέλειαν αὐτῶν, ὅπως ἡ διανομὴ αὕτη γίνηται μετὰ τῆς ὁφειλόμενης ἐντελεστερίας ἀκριβείας καὶ τέλος ἡ καὶ πέραν τῶν ὀρίων ἀγαθότης αὐτῶν, ὅπως τὸ ταχύτερον, ἐνεκα τῶν ἐπισήμων ἡμερῶν, διανεμηθῶσι ταῦτα, μεγίστην ἀληθῶς περιποιούσιν τιμὴν εἰς αὐτοὺς καὶ ἀπειρον ὑπὲρ αὐτῶν προσέβλεψαν τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν συμπολιτῶν ἡμῶν. Μέχρι τοῦδε διανεμήθησαν περὶ τὰς 200,000 δραχμῶν.

— Προχθὲς 13ην μεσοῦντος μηνὸς ἔληξαν αἱ ἐργασίαι τοῦ τακτικοῦ Στρατολογικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἔτους 1894 τοῦ ἡμετέρου Νομοῦ.

— Περὶ τὴν 6 ὥραν καὶ 34' μ. μ. τῆς 8 μεσοῦντος μηνὸς σεισμὸς μικρᾶς διάρκειας συνεκλόνησε τὸ ἔδαφος τῆς νήσου ἡμῶν.

— Κατὰ τὰ ἄρθρα 8 καὶ 15 τοῦ κανονισμοῦ τοῦ πτωχοκομείου ἢ «Πρόνοιαν» ἢ διοικητικὴ αὐτοῦ Ἐπιτροπὴ ἔξελέξατο παρψηφεί δύο ἑτιμέλη αὐτῆς τοὺς ἀξιότιμους κ. κ. Ἰάκωβον Θωμόπουλον ἱατρὸν καὶ Γεώργιον Κ. Τσιτσιλιάνην δικηγόρον.

— Διωρίσθη βιβλιοφύλαξ καὶ πάλιν παρὰ τῇ ἐνταύθα Δημοσίᾳ Βιβλιοθήκῃ ὁ ἀγαθὸς καὶ εὐπαιδευτὸς συμπολίτης ἡμῶν κ. Διονύσιος Ἡλιακόπουλος. Διὰ τοῦ δικαίου τούτου διορισμοῦ ἱκανοποιοῦνται ἐν μέρει οἱ ἄρτυτοι κόποι καὶ ἡ ἐνδελεχὴς μέριμνα, ἃτινα ὁ κ. Ἡλιακόπουλος κατέβαλεν πάντοτε ὑπὲρ τῆς Δημοσίας Βιβλιοθήκης, ἥτις πολλὰ εἰς αὐτὸν, μετὰ τὸν κ. Χιώτην, ὀφείλει, καὶ ἰδίως κατὰ τοὺς τελευταίους σεισμούς, καθ' οὓς, ἀνευ τῆς προνοίας καὶ τοῦ ζήλου τοῦ λογίου τούτου νέου, ἡ βιβλιοθήκη αὕτη ἦθελε τελείως καταστραφῇ.

— Ὁ πρωτοβάθμιος καὶ ἱκανώτατος δημοδιδάσκαλος κ. Ἀνδρέας Σ. Καλογερόπουλος μετετέθη τῇ αἰτήσεϊ του ἐκ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Βανάτου εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ ἐν τῇ πόλει β. τριούτου.

— Ἀφίκετο ἐξ Ἀθηνῶν ὁ ἀξιότιμος συμπολίτης ἡμῶν κ. Κωνσταντῖνος Βούλτας ταγματάρχης τοῦ πορτοβελίου. Ἐπίσης ἡ ἐρίτιμος Κυρία Ἀθηνάη Διον. Μερκάτη μετὰ τῆς λατρευτῆς αὐτῆς κόρης Ἀλεξάνδρας. Ἐπίσης ὁ ἐξαίρετος νέος κ. Νικόλαος Δ. Καρβελλάς φοιτητής. Ὁμοίως ἐκ

Πατρῶν ὁ ἀξιότιμος κ. Ἀγγελοῦ Μπαμπάκος ἐμπορος. Ἐπίσης ἐκ Σύρου οἱ λαμπροὶ νέοι συμπολίται ἡμῶν κ. κ. Θεόδωρος καὶ Κωνσταντῖνος Α. Πολίτη μετὰ τῆς σεβαστῆς μητρὸς τῶν.

— Ἀφίκετο κατ' αὐτὰς ἐκ τῆς ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα περιοδείας τοῦ εἰς τῶν μᾶλλον εὐπαιδευτῶν συντακτῶν τῆς ἐγκρίτου ἐφημερίδος «Ἀκρόπολις» ὁ ἐξαίρετος νέος κ. Γεώργιος Παρσκευόπουλος. Κατὰ τὴν ὀλιγοήμερον αὐτοῦ ἐνταύθα διαμονήν, ἡδυνήθημεν ἀρκοῦντως ν' ἀναγνωρίσωμεν ἐν τῷ δημοσιογράφῳ τούτῳ εὐγένειαν αἰσθημάτων, ἄρτιαν μόρφωσιν καὶ πείραν τῶν πραγμάτων οὐχὶ συνήθη. Ὁ κ. Παρσκευόπουλος ἀνεχώρησε διὰ Πάτρας, ἐκείθεν δὲ δι' Ἀθήνας, ὅτε θέλει δημοσιεύσει ἐν τῇ «Ἀγροπόλει» σειρὰν ἄρθρων, ἐν οἷς καὶ περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως καὶ τῶν λοιπῶν τῆς νήσου ἡμῶν.

— Ἀνεχώρησαν οἱ ἄριστοι καὶ λαμπροὶ κατηχητισμένοι τηλεγραφεῖς τοῦ Ἀγγλικοῦ Τηλεγραφείου κ. κ. Διον. Εὐαγγελιστῆς Λούτας δι' Ἀθήνας καὶ Σπυρ. Δ. Μαρτελάς διὰ Σύρον. Ὁμοίως ὁ ἐγκριτος συμπολίτης ἡμῶν καὶ Νομάρχης Μεσσηνίας κ. Φεῖδ. Καρρὲρ διὰ Πάτρας.

— Καθὰ πληροφοροῦμεθα, τὴν μεθεπομένην Κυριακὴν, ἤτοι τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ, ἀφικνεῖται ἐνταύθα δι' ἰδιαίτερου ἀτμοπλοίου ἐπὶ τούτου ναυλωθέντος ὁ Παναχαΐκός Σύλλογος Πατρῶν, μετὰ τῆς Φιλαρμονικῆς αὐτοῦ μουσικῆς. Ὁ Σύλλογος οὗτος ἀποτελούμενος ἐκ τῶν ἐγκριτοτέρων ἐν Πάτραις ἐπιστημόνων, ἐμπόρων, κτηματικῶν κ. τ. λ. εἶνε κοινωφελὴς Σύλλογος καὶ πολλὰ τὰ καλὰ ἐξ αὐτοῦ ἀρῶνται αἱ Πάτραι. Ἐλπίζομεν ὅτι καὶ οἱ ἡμέτεροι συμπολίται, ὧν τὸ φιλόξενον εἶνε γνωστὸν, δὲν θὰ ὑστερήσωσι ὅπως ὑποδεχθῶσιν, τὸ σωματεῖον τοῦτο μετὰ τῆς διακρινούσης ταύτου φιλοξενίας, ἀφοῦ ὡς γνωστὸν αἱ Πάτραι κατὰ τὰς δεινὰς τῶν σεισμῶν τῆς Ζακύνθου ἡμέρας καὶ πρῶται ἐσπευσαν εἰς βοήθειαν καὶ ἔστωλον παρέσχον εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας ἐκεῖ μεταβάσας.

— Ὑπὸ τοῦ εὐπαιδευτοῦ καὶ λαμπροῦ μεμορφωμένου νέου κ. Δημητρίου Ν. Γουνελίδου ἀγγέλλεται προσεχῶς ἡ ἐκδοσις ἐμμέτρου παραφράσεως εἰς τὴν νεοκαθηρέουσαν τοῦ λαμπροῦ ἔργου ΤΑ ΚΑΘ' ἩΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΝΔΡΟΝ τῆς προτέτακται μελέτης ἐπὶ τοῦ ἔργου καὶ ἐν τελεί κριτικαὶ σημειώσεις. Τὸ ὅλον ἔργον, οὗ τινος τὴν ἐκδοσιν ἐνέλαβεν ὁ ἐξαίρετος νέος κ. Σπυρ. Δ. Κοντόγιωργας, συγκεκμημένον ἐκ τριῶν τυπογρ. φύλλων μεγάλου σχήματος θέλει τιμᾶται ἀντὶ δραχμῆς. Πεποιθήμεν δὲ ὅτι ὁ πολὺς κόσμος τῶν γραμμάτων μεγάλως θέλει ὑποστηρίξει τοῦτο.

— Τὴν 24ην τρέχ. μηνὸς καὶ περὶ ὥραν 10 Π. Μ. προσκλαινται ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ ἀριστοστατοῦ Φιλολογικοῦ καὶ Ἐπιστημονικοῦ Συλλόγου— ὅπως παρευεθῶσιν εἰς τακτικὴν συνεδρίαν παρὰ τῇ ἐν, ταύθᾳ Δημοσίᾳ Βιβλιοθήκῃ.

(Ἐκ τοῦ γραφείου)

† — Ὡς ἐάν μὴ ἤρουν δύο ἐν θραχεῖ χρόνῳ συνεχεῖς θάνατοι, καὶ ἄλλη συμφορὰ ἐπληξεν ἐσχάτως τὸν αἰκὸν τοῦ ἀτυχοῦς Ἰωάννου Λοῦζου, τοῦ μακαρίτου τούτου καὶ ἐναρέτου ἀνδρὸς, τὸν ὁποῖον βαρυνενοὶς συνωδύσαμεν ἄρτι εἰς τὸν τάφον, μὴ δυνηθέντα ν' ἀντίσχη εἰς μακρὰν καὶ ἀνίσχον ἀσθένειαν καὶ εἰς τοὺς ἥθικους ἐκείνους πόνους, οὓς διὰ τῆς στερήσεως τῶν τέκνων του ἐδοκίμασεν. Ὁ θάνατος τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάννου Λοῦζου δικαίως ἐβύθισεν εἰς βαθὺ πένθος τὴν κοινωνίαν ἡμῶν, ἥτις ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ ἐγνώρισεν ἕνα ἄριστον καὶ χρηστὸν οἰκογενειάρχην, ἕνα ἐξαίρετον πολίτην, ἕνα ἐντιμότερον ἐμπορὸν, ζήσαντα, κατὰ τὸν μακρὸν αὐτοῦ βίον, ἐν μέσῳ γενικῆς ὑπολήψεως καὶ ἀγαπῆς ἐκδηλωθεῖσαν αὐτῷ ἅμα τῷ μοιραίῳ αὐτοῦ τέλει. Ὁ θάνατος ἐξ ἀνατολῆς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὴν πόλιν, ὡς ἐνσταλαξὴν δὲ παραμυθίας καὶ ἀνακουφίσεως βάλῃ μὲν τὴν πολυκλαυτοῦ καὶ βαρυστένακτον αὐτοῦ οἰκογένειαν.

Εἰς πάντας τοὺς συνδρομητὰς τῶν «ΜΟΥΣΩΝ» καὶ τοὺς συμπολίτας ἡμῶν ἐν γένει ἐυχόμεθα νὰ διέλθωσι τὰς ἀγίας ταύτας ἡμέρας ἐν ἀδιαπτῶτῳ χαρᾷ, εὐθυμίᾳ καὶ ἀγάπῃ